

Куды знік клецкі скарб?

СТАР 3

Самаробная зброя Перамогі

СТАР 4

Непакорлівы беларус Кірыл Мазураў

СТАР 5

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

НАДЫШОЎ ЧАС ПРЫМАЦЬ РАДЫКАЛЬНЫЯ МЕРЫ СУПРАЦЬ НАРКОТЫКАЎ

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, прымаючы з дакладам старшыню Дзяржаўнага камітэта судовых экспертаў Андрэя Шведа.

На сустрэчы сярод іншых тэм было закранута пытанне наяўнасці ў камітэта неабходнай матэрыяльна-тэхнічнай базы для правядзення экспертаў на высокім узроўні, паведамляе БЕЛТА. Андрэй Швед расказаў, што для выяўлення і даследавання наркатыкаў у апошні час было закуплена новае абсталяванне, якім забяспечаны як цэнтральны апарат, так і практычна ўсе абласныя ўпраўленні ведамства. «Нашы лабараторыі ў стане выявіць любы наркотык на працягу 30–40 хвілін», — падкрэсліў Андрэй Швед. Ён асабліва адзначыў, што гэта датычыцца ў тым ліку спайсаў — праблемы, якая ў цяперашні час шырока абмяркоўваецца ў грамадстве і з якой неабходна змагацца. Каб павысіць аператыўнасць праваахоўных органаў, у першую чаргу аператыўных службаў, наладжана і эфектыўна працуе сістэма кругласутачнага правядзення экспертаў і даследаванняў.

«Тады пойдзем радыкальна ў гэтым кірунку, час прымаць радыкальныя меры ў барацьбе супраць наркатыкаў у нашым грамадстве», — заявіў Аляксандр Лукашэнка. «Калі мы ўзброены і можам гэта на высокім узроўні рабіць, значыць, трэба аддаваць распараджэнні ўсім органам улады, у тым ліку заканадаўцам, каб былі прыняты самыя жорсткія ў гэтых адносінах меры. Я думаю, ваш камітэт падключыцца да працэсу выпрацоўкі адпаведных прапаноў і прыме актыўны ўдзел у абмеркаванні і прыняцці рашэнняў», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Акрамя таго, на сустрэчы абмяркоўвалі фарміраванне, першыя вынікі і праблемныя моманты ў дзейнасці Дзяржаўнага камітэта судовых экспертаў, які пачаў працу менш за год таму. Аляксандр Лукашэнка таксама нагадаў аб задачы па аптымізацыі структуры і колькасці гэтага новага органа.

Па словах Андрэя Шведа, аналіз службовай дзейнасці за мінулы перыяд паказвае высокую эфектыўнасць і выніковасць прынятага рашэння аб аб'яднанні экспертных падраздзяленняў у адзін дзяржаўны орган. Пра гэта сведчаць і асноўныя паказчыкі работы дзяржкамтэта — у некалькі разоў павысілася якасць, скараціліся тэрміны правядзення экспертаў. Значна палепшыліся паказчыкі работы і па іншых напрамках.

Андрэй Швед унёс шэраг прапаноў па ўдасканаленні судова-экспертнай дзейнасці без дадатковых бюджэтных выдаткаў, якія ў асноўным былі падтрыманы Прэзідэнтам. Адна з прапаноў тычылася магчымасці спанання з в'язаватых у рамках крымінальнага і адміністрацыйнага працэсу тых выдаткаў, якія нясе дзяржава ў сувязі з правядзеннем судовых экспертаў. Даручэнне аб прапаноўцы адпаведных заканадаўчых змен будзе дадана Вярхоўнаму Суду. Дзяржкамітэту судовых экспертаў і Следчаму камітэту.

Парламенцкі дзённік

ТРЫВАЛЫЯ СУВЯЗІ

На Кубе з'явіцца беларускі цэнтр па рамонце тэхнікі

На сустрэчы з Анатолем РУБІНАВЫМ, Старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, Херарда СУАРЭС АЛЬВАРЭС, пасол Кубы ў Беларусі, падкрэсліў, што кубінскі народ ніколі не забудзе пра той унёсак, які зрабілі беларускія спецыялісты ў эканоміку Кубы яшчэ ў саветскія часы. Нягледзячы на вялікую адлегласць, краіны падтрымліваюць цесныя сабратыцкія стасункі і супрацоўнічаюць у самых розных кірунках.

Як заўважыў Анатоль Рубінаў, дыпламатычным адносінам Беларусі і Кубы 22 гады, але насамрэч нашы стасункі з гэтай краінай маюць больш даўнюю гісторыю — мы супрацоўнічалі з Кубай з 60-х гадоў мінулага стагоддзя. «У свой час у Мінск прыязджаў сам Фідэль Кастр», — нагадаў старшыня верхняй палаты беларускага парламента.

Сенатар асабліва падкрэсліў той факт, што Беларусь і Куба падтрымліваюць адна адну на міжнароднай арэне. «Мы вельмі ўдзячны вам за пазіцыю, якую вы выказваеце ў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і ў Савета па правах чалавека ААН у прыватнасці», — заявіў Анатоль Рубінаў. — Са свайго боку, мы заўсёды стаім на пазіцыі нягоды з тым рэжымам санкцый, які ўваўлі Злучаныя Штаты ў дачыненні да Кубы».

Пасол Кубы ў сваю чаргу прызнаў, што яму прыемна назіраць, як паспяхова Беларусь расоўваецца ў Лацінскую Амерыку. Дыпламат упэўнены: нашай краіне ёсць што прапанаваць на гэтым кантыненте. Што да развіцця стасункаў з самой Кубай, то вельмі перспектыўным бачыцца супрацоўніцтва ў галіне аховы здароўя.

Грошы

ДЛЯ ЗМЯНЕННЯ КУРСАВОЙ ПАЛІТЫКІ НАЦБАНКА НЯМА ПАДСТАЎ

Сітуацыя ў фінансавай сферы краіны выклікае асаблівы інтарэс у насельніцтва. Пакуль адны гадаюць, што будзе з курсам беларускага рубля, іншыя чакаюць, калі вырашыцца пытанне з забаронай выдачы крэдытаў без даведкі аб даходах. У эксклюзіўным інтэрв'ю карэспандэнту БЕЛТА старшыня праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Надзея ЕРМАКОВА расказала аб перспектывах нацыянальнай валюты, а таксама растлумачыла, чаму ў краіне рана праводзіць дэнамінацыю, і падзялілася прагнозамі наконт інфляцыі на гэты год.

— Надзея Андрэеўна, як вы ацэньваеце знешнія і ўнутрыныя ўмовы для змянення курсу беларускага рубля?

— Нейкіх змяненняў у нашай курсавой палітыцы не будзе. Хто б і як бы ні нагнаў абстаноўку, што мы павінны довалявацца свай рубель, ідуць за расійскім рублём, казахстанскім тэнге, украінскай грыўнай, мы на гэта не пойдзем. У нас ёсць усе падставы для таго, каб не праводзіць рэзкіх змяненняў, мы не бачым у гэтым неабходнасці.

Для Беларусі асноўная валюта, у якой ідуць разлікі, у якой узяты крэдыты — гэта доллар. Калі мы будзем рабіць больш прывязку да расійскага рубля, то гэта не дасць нам станоўчага выніку — толькі адмоўны. Усё падлічана. Таму новых змяненняў у сваю палітыку мы не ўносім. Больш за тое, нядаўна было прынята рашэнне аб энжэніні стаўкі рэфінасанвання на адзін працэнтны пункт. З 16 красавіка яна складала 22,5 працэнта.

— Для беларусаў маючая адбыцця дэнамінацыя ўжо не навіна. Кіраўнік дзяржавы нядаўна зноў аб гэтым згадаў, падкрэсліўшы, што час для таго, каб ліквідаваць нулі, яшчэ не настаў, няма ўмоў.

Растлумачце, аб якіх умовах ідзе размова?

— Інфляцыя не павінна вылічацца дзюмо лічбамі, гэта значыць трэба, каб яна была не вышэйшай за 10 працэнтаў. Гэта і ёсць самая галоўная ўмова. Раней на 2014 год інфляцыя прагназавалася на ўзроўні 11 працэнтаў, але цяпер падлічваем, што яна будзе большай — прыкладна 16–17 працэнтаў.

Пры такой інфляцыі праводзіць дэнамінацыю няма сэнсу. Усё роўна, калі прыйдзем да іншай, больш нізкай, інфляцыі, даведзецца яшчэ раз ліквідаваць нулі. А дэнамінацыя — тэхнічная працэдура, якая патрабуе значных грашовых затрат.

— Як вы ацэньваеце бягучую сітуацыю на рынку рублёвых укладаў?

— Прыток укладаў у беларускіх рублях запаволіўся, але дзель справядлівасці трэба адзначаць, што і ў валюце таксама.

Надвор'е

ПАСВЯЖЭЕ І ПРОЙДУЦЬ ДАЖДЖЫ

У пятніцу месцамі магчымы мокры снег

Гэтымі днямі тэрыторыя нашай краіны трапіць пад уплыў няўстойлівых паветраных мас, таму ў аўторак раніцай паўсюдна, а ўдзень месцамі пройдуць дажджы, паведамляе рэдакцыя спецыяліст Рэспубліканскага гідрометцэнтра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

Максімальная тэмпература паветра ўдзень ад 9 цяпла па паўночным усходзе да плюс 20 градусаў па паўднёвым захадзе Беларусі. У сераду і чацвер атмасферны фронт з боку Заходняй Еўропы прынесе да нас дажджы ўжо ў большасць раёнаў краіны. Тэмпература паветра ўначы на сераду 4-9 цяпла, удзень — плюс 5-12 градусаў, па Брэсцкай і Гомельскай абласцях да 13-15 цяпла. Сапраўды пахапае 10 красавіка, калі ўначы і раніцай па паўночным усходзе магчымы нават мокры снег. Тэмпература паветра ўначы на чацвер будзе вагацца ад плюс 1 да 6 градусаў, па поўначы — ад 0 да 2 марозу. Удзень — 4-9 цяпла, а па паўднёвым захадзе прыгрэе да плюс 13 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, напрыкан тыдня атмасферны ціск пачне павялічвацца і ападкаў стане менш. Аднак у пятніцу дажджы месцамі будуць чаргавацца з мокрым снегам. Тэмпература паветра ўначы на пятніцу чакаецца ад мінус 3 да плюс 3 градусаў, удзень — 4-9 цяпла. Па паўднёвым захадзе ўначы 4-9 цяпла, а ўдзень — плюс 10—14 градусаў. Свежае надвор'е захаваецца і ў выхадны. Уначы чакаецца 1-7 цяпла, пры прахаленнях — ад 0 да мінус 3 градусаў, удзень — плюс 8-14 градусаў, а па поўдні — да 16 градусаў вышэй за нуль.

Сяргей КУРКАЧ

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ВЫБАРЫ МОГУЦЬ ПАДШТУРХНУЦЬ КВЕБЕК ДА АДДЗЯЛЕННЯ АД КАНАДЫ

У Канадзе праходзяць датэрміновыя выбары ў парламент франкамоўнай правінцы Квебек. На думку назіральнікаў, ад выніку галасавання будзе залежаць, ці вырашыцца пытанне аб аддзяленні Квебека ад Канады, а таксама тое, які ўрад будзе супрацьстаяць радыкальным ісламістам і іншым рэлігійным тэндэнцыям. Як піша Toronto Sun, квебекцы будуць галасаваць пад барабанамі дроб, трымаючы ў розуме абяцанне прэм'ер-міністра Палін Маруа дамагчыся аддзялення ад Канады. У 1980 годзе, калі Квебекская партыя таксама знаходзілася ў ўладзе, 60% насельніцтва не падтрымала сепаратыстаў. У 1995 годзе за аддзяленне галасавала ўжо 49,4% удзельнікаў рэферэндуму.

ФАРБАВАЛЬНІКІ Ў ГАЗІРОЎЦЫ ЗМЯШЧАЮЦЬ НЕБЯСПЕЧНЫ КМІЦЭРАГЕН?

Карамельны фарбавальнік, які часта выкарыстоўваецца ў клянёвым сіропе, змяшчае канцэрагенае злучэнне, вядомае як 4-Mel (4-метылілімадзол). Такім чынам, прадукты з гэтым фарбавальнікам павышаюць рызыку раку. Гэты ж інгрэдыент адказвае за характэрны колер колы, піша Liberty Voice. Усяго ў харчовай прамысловасці выкарыстоўваецца чатыры фарбавальнікі, у двух з якіх ёсць 4-Mel. Кампаніі не паведамляюць, які менавіта фарбавальнік змяшчаецца ў канкрэтным прадукце. Тэсты паказалі, што ў клянёвым сіропе неабяспечана рэчыва менш, ды і аб'ёмы спажывання гэтага напою нельга параўнаць з газіроўкай. Які менавіта аб'ём 4-метылілімадзолу можа справакаваць ракавыя мутацыі ў арганізме, эксперты не паведамляюць.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

КІЕЎ АБ'ЯВІЎ АНТЫТЭРАРЫСТЫЧНУЮ АПЕРАЦЫЮ

Народны савет Данецкай вобласці абвясціў аб намеры правесці рэферэндум па пытанні ўваходжання рэгіёна ў склад Расіі не пазней за 11 мая, паведамляюць інфармацыйныя агенствы. Згодна з рашэннем народнага савета, у адміністрацыйных межах Данецкай вобласці ствараецца Данецкая народная рэспубліка. Рашэнне аб гэтым уступае ў сілу адразу пасля правядзення рэферэндуму. Паводле слоў прадстаўніча народнага савета, дата правядзення рэферэндуму ўжо узгоднена з актывістамі Луганскай і Харкаўскай абласцей. Таксама паведамляецца, што Данецкі абласны народны савет звярнуўся да прэзідэнта РФ з просьбай аб уводзе часовага міратворчага кантынгенту.

У адказ на падзеі на ўсходзе Украіны в.а. прэзідэнта, старшыня Вярхоўнай Рады Аляксандр Турчынаў у сваім звароце да народа заявіў, што ў дачыненні да тых, хто ажыццяўляў захоп адміністрацыйных будынкаў у Луганскай, Данецкай і Харкаўскай абласцях са зброяй у руках, будуць праводзіцца антытэрарыстычныя мерапрыемствы. Паводле слоў Турчынава, тое, што адбылося напярэдадні, — «гэта другая хваля спецаперацыі Расійскай Федэрацыі супраць Украіны». Пазіцыю Еўрасаюза па гэтым пытанні агучыла прэс-сакратар вярхоўнага прадстаўніка ЕС па замежных справах і палітыцы бяспекі Катрын Штан Мая Касьянчыч: «Мы рашуча падтрымліваем суверэнітэт і тэрытарыяльную цэласнасць Украіны, і ў гэтым плане мы падтрымліваем украінскі ўрад. Мы працягнем заклікаць да дээскалацыі крызісу і прадукцыйнага далейшага дэстабілізацыі сітуацыі ў краіне».

КОРАТКА

Прадстаўнікі Міжнароднай федэрацыі хакея (ИХФ) і яе камерцыйнага партнёра — Міжнароднага агенцтва па спартыўным маркетынгу кампаніі «Інфронт» задавалі ўзроўнем падрыхтоўкі Беларусі да чэмпіянату свету па хакеі 2014 года ў Мінску.

Беларусь прадоўжыць закупку зенітнага ракетнага комплексу «Тор-М2». На гэты момант у краіне створаны паўнацэнныя дывізіён на аснове трох батарэй. Плануецца да 2020 года закупіць яшчэ некалькі ўзораў гэтага тыпу ўзбраення.

Трохразовае алімпійская чэмпіёнка Дар'я Домрачова ў дзёце з расійскім біятланістам Антанам Шыгуліным сталі пераможцамі змешанай эстафеты ў рамках традыцыйнай штогадовай Гонкі чэмпіёнаў, якая праходзіла ў Маскве.

У Лідскім раёне паблізу аграгарадка Бярозаўка з'явіцца музей вікінгаў пад адкрытым небам. Яго на беразе Нёмана ствараюць тры маладыя энтузіясты. Перыяд, які цікавіць стваральнікаў аб'екта, — IX — XII стагоддзі, або так званая эпоха вікінгаў.

Рупліўцы спадчыны

ЛІЛЕІ Ў АБДЫМКАХ СІНЯЙ ВАДЫ, або Як захаваць аўтэнтычны куток Палесся?

Палескі край — загадкавы і маляўнічы. Толькі сваё хараставанне ён адкрывае не кожнаму. Каб убачыць і адчуць яго, трэба зазірнуць у маленькія вёсачкі і пагутарыць з іх жыхарамі, уладальнікамі музэяў палішчэўскай гаворкі. Трэба праплысці на чоўне па Прыпяці, наладзіць разам з кімсьці спрактыкаваным у гэтай справе шмат рыбы, убачыць, як на азёрах квітнеюць белыя і жоўтыя лілеі. Трэба прайсці па прасторных паллях і лугах, разам з вясковымі спявачкамі, якія ўспяваюць жыццядайную сілу прыроды.

Той, хто нарадзіўся на Палессі, назаўсёды пакінуў тут частку сваёй душы і вяртаецца на радзіму зноў і зноў. Гэта можна сказаць і пра чытача Мікалая Саскевіча з вёскі Пагост Жыткавіцкага раёна Гомельскай вобласці. Цяпер ён жыве і працуе ў Мінску, аднак за родную старонку сэрца не толькі радуецца, але і баліць... Чытач даслаў у «Звязду» ліст, дзе папрасіў дапамагчы ўратаваць даўняе традыцыі і сам лад жыцця яго вёскі, якія аказаліся на мяжы знікнення.

«Нам трэба ратаваць беларускасць, — кажа Мікалай Саскевіч, — іначай мы знікнем, сапраўднай Беларусі не будзе. Вёска Пагост — гэта не звычайная вёска, якая шмат. Яна адметная. Мы павінны гэта захаваць».

СТАР 3

ТРЫВАЛЫЯ СУВЯЗІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Сёння мы працуем над заключэннем новых пагадненняў паміж нашымі краінамі, — распавёў спадар Суарэс Альварэс. — У прыватнасці, гэта тычыцца фармацэўтычнай і біятэхналагічнай прадукцыі, вытворчасць якой развіта ў Кубе на высокім узроўні. Так, калі перамовы пройдуць паспяхова, то беларусам будзе даступныя адзін вядомы прэпарат для лячэння формы дыябету, якая пагражае амплітацыйнай каменчасцю».

Яшчэ адзін вельмі важны, на думку дыпламата, напрамак супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі — гэта турыстычная сфера. Так, за мінулы год Куба наведала каля трох мільянаў турыстаў. Сярод іх было шмат расцей і з нашай краіны. Аднак, як заўважыў пасол, больш цэнсуму супрацоўніцтву ў турыстычнай сферы перахадзілае адсутнасць прамых рэйсаў з Мінска ў Гавану.

Для Беларусі ж Куба з'яўляецца важным гандлёвым партнёрам у Лацінскай Амерыцы. Аснову беларускіх паставак туды складае прамысловая прадукцыя. У апошняй гады для нашай краіны складваецца дадатнае гандлёвае сальда.

Важным момантам з'яўляецца і тое, што Куба прапанавала арганізаваць на востраве цэнтр па рамоне ці мадэрнізацыі беларускіх аўтамабіляў, аўтобусаў і трактароў. Зыходзячы з гэтага, разглядаецца магчымасць стварэння там такога цэнтра, а таксама суб'екта таварапраноўнай сеткі вядомых беларускіх прадпрыемстваў, сярод якіх МТЗ, МАЗ, БелАЗ, «Белшына».

Для пашырэння супрацоўніцтва з гэтай краінай у эканамічнай сферы зацверджаны комплекс захадаў па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве Рэспублікі Беларусь з Рэспублікай Куба.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

ДЛЯ ЗМЯНЕННЯ КУРСАВОЙ ПАЛІТЫКІ НАЦБАНКА НЯМА ПАДСТАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Напэўна, цяпер настая перыяд чакання. Наша задача — не дапусціць абясцэнжвання ўкладу ў нацыянальнай валюце. Каб захаваць іх, трэба пільна адпаведна працэнтную стаўку. Грошы ў нас пакуль дарэгія і застануцца такімі да таго часу, пакуль будзе высокай інфляцыя. Усё да гэтага эвідзіцца. Пры такой ціне на рэсурсы складацца гаварыць і аб змяншэнні кошту крэдытаў.

— Калі, дарэчы, трэба чакаць афіцыйнай забароны Нацбанка на выдачу крэдытаў без даведкі аб даходах?

— Цяпер я не магу назваць дакладную дату, але дакумент прыняты ўжо.

— Нацбанк выступіў у ліку распрацоўшчыкаў шэрагу важных праектаў дакументаў. Сярод іх праекты ўказуў аб дзейнасці мікрафінансавых арганізацый, а таксама накомт ліміту плячужку назулыні сродкамі для насельніцтва. На якой стадыі падрыхтоўкі яны знаходзяцца?

— Што датычыцца праекта ўказа аб абмежаванні разлікаў на з'яўленні сродкамі, то ён пакуль у распрацоўцы. Наконт праекта ўказа аб дзейнасці мікрафінансавых арганізацый магу сказаць наступнае. Пасля таго, як аб ім было даложаана кіраўніку дзяржавы, нашы эксперты дапрацавалі дакумент. Без забав'яг не перададзены ў Адміністрацыю Прэзідэнта. Лічу, да канца гэтага месяца праект ўказа павінен быць разгледжаны.

У адпаведнасці з дакументам, не будучь мець права на жыццё, на законную дзейнасць мікрафінансавых арганізацый, якія прыцягваюць пазыкі ад насельніцтва, так званыя фінансавыя піраміды, і якія крэдытуюць насельніцтва, выдаюць пазыкі. Такія дзейнасць стане незаконнай. Мікрапазыкі яны змогуць прыцягваць і выдаваць толькі членам сваіх кааператываў, выступаючы ў якасці кас узаемадапамагі.

РЭЗЕРВЫ ЗМЕНШЫЛІСЯ

Па выніках сакавіка золатавалютныя рэзервы Беларусі, згодна з метадамі МВФ, скараціліся на 428,5 млн долараў ЗША і, па папярэдніх звестках, на 1 красавіка склалі 5,715 млрд долараў у эквіваленце, паведамляе ўпраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацбанка.

У нацыянальным вызначэнні аб'ём золатавалютных запасаў скараціўся на 418,9 млн долараў ЗША і на 1 красавіка склаў 6,301 млрд долараў у эквіваленце. «На зніжэнне аб'ёму золатавалютных рэзерваў паўплывала пагашэнне ў поўным аб'ёме ўрадам і Нацыянальным банкам знешніх і ўнутраных абавязавальнасцяў у замежнай валюце, а таксама памяншэнне кошту золата на міжнародным рынку каштоўных металаў», — сцвярджаюць у галоўным банку краіны.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

БУДУЦЬ НОВЫЯ ТАРЫФЫ НА МІЖГАРОДНІЯ АЎТОБУСЫ

З 14 красавіка змяняюцца тарыфы на міжгароднія аўтамабільныя перавозкі пасажыраў.

Як паведамлілі ў дзяржаўным прадпрыемстве «Мінсктранс», з пазначанай даты яны будуць наступнымі. На звычайных маршрутах: у аўтобусах агульнага тыпу — 538 рублёў за адзін кіламетр праезду; у аўтобусах з мяккімі адкіднымі сядззеньямі — 556 рублёў за адзін кіламетр праезду; на хуткасных маршрутах: адпаведна, 698 рублёў і 722 рублі. На дадатковых рэйсах хутка трэба будзе заплаціць: у аўтобусах агульнага тыпу — 724 рублі, у аўтобусах з мяккімі адкіднымі сядззеньямі — 748 рублёў за адзін кіламетр праезду. На экспрэсных маршрутах тарыфы на праезд складуць, адпаведна, 806 рублёў і 832 рублі.

Акрамя таго, на шэраг міжгародніх маршрутаў тарыфы на аўтамабільныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах устанавіваюцца асобна. Так, на «Мінск — Гродна» праз Баранавічы, «Мінск — Слоніч» праз Баранавічы і «Мінск — Ваўкавыск» будзе дзейнічаць тарыф у памеры 464 рублі за адзін кіламетр праезду, на «Мінск — Баранавічы» — 482 рублі, на «Мінск — Брэст» — 386 рублёў, «Мінск — Магілёў» — 500 рублёў, «Мінск — Пінск» праз Клецц — 550 рублёў, «Мінск — Мацквіцкі», «Мінск — Пасадзец», «Мінск — Раванічы» — у памеры 560 рублёў за адзін кіламетр праезду.

Тарыфы на аўтамабільныя перавозкі багажу і (ці) ручной паклажы на міжгародніх маршрутах будуць наступныя (за адзін кіламетр правозу): за кожнае маламернае месца багажу — 45 рублёў, сярэднямернае — 90 рублёў, буйнамернае — 180 рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Балючая тэма

ЧАС ДЛЯ РАШУЧЫХ ЗАХАДАЎ

Беларусь павінна захаваць ініцыятыву ў вайне супраць наркатыкаў

«Час прымаць радыкальныя меры ў барацьбе супраць наркатыкаў у нашым грамадстве», — заявіў Ура Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ў ходзе сустрэчы са старшынёй Дзяржаўнага камітэта судовых экспертаў Андрэем Шведам.

Здавалася б, Беларусь і так паказвае нядрэнныя вынікі на гэтым напрамку. У студзні быў прыняты «макавы» дэкрэт Прэзідэнта, які зрабіў больш жорсткімі правілы абарачэння насення маку — раней асноўнай сыравіны для вырабу наркатыкаў у Беларусі. Дзякуючы ўвядзенню дакумента ў дзеянне было рэалізавана некалькі рэкордных канфіскацый «бруднай» сыравіны. У выніку на фоне перакрытых каналаў паступлення герайну і чыстага опіюму доля апіятаў у структуры наркаскажывання ў Беларусі знізілася ў 10 разоў (з 60-80% да 7%). У сакавіку Міністэрству ўнутраных спраў сумесна з Міністэрствам аховы здароўя і Камітэтам судовых экспертаў удалося папоўніць спіс аналагаў наркатычных сродкаў адрозу на 11 пунктаў, забяспечыўшы яго максімальную актуальнасць. Неабходны дзеянні былі праведзены ў максімальна сціслы, наколькі гэта дазваляе заканадаўства, тэрміны — за 29 дзён. Гэта ўжо дазволіла праваахоўнікам нанесці некалькі магутных удараў па гандлі «дызінтэрскімі» («легалізацыя») наркатыкамі. У бліжэйшы час мы можам чакаць яшчэ больш маштабных аперацый і канфіскацый.

Стратэгічная ініцыятыва

Аднак вайна з наркатыкамі, як і ўсякая іншая вайна, прад'яўляе вельмі высокія патрабаванні да здольнасці праваахоўнікаў утрымліваць стратэгічную ініцыятыву. Ашаломленыя заканадаўчымі навацыямі наркагандляры і наркавытворцы, безумоў-

на, паспрабуюць пакрыць свае страты, увёўшы ў абарачэнне новыя, яшчэ не забароненыя рэчывы. Спрыяльныя ўмовы для гэтага створыць чэмпіянат свету па хакеі, які пройдзе ў Мінску ў маі: адмена візавых абмежаванняў, наплыв вялікай колькасці заможных турыстаў, якія шукаюць забаву, — усё гэта на кароткі перыяд зробіць беларускі наркарэаль значна больш вмістым і ў цэлым вельмі прывабным.

У такой сітуацыі МУС, Міністэрства аховы здароўя і Дзяржкамідат судовых экспертаў прапанавалі зрабіць наступны крок у барацьбе супраць «легалінай» наркаманы: стварыць Міжведамасную камісію па залічэнні хімічных рэчываў да аналагаў наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў. Камісія павінна ўключаць прадстаўнікоў трох ведамстваў, якія пры выяўленні ў абарачэнні новых ПАР на працягу 24-48 гадзін у шчыльным узаемадзейні могуць забяспечыць залічэнне гэтых рэчываў да ліку аналагаў наркатычных сродкаў і такім чынам забараніць іх распаўсюджванне.

Кошт пытання

Наколькі важная гэтага рэзізіца — паміж 29 днямі, якія займае паўненне спіса цяпер, і 1-2 днямі пры новым парадку рэацыі? Мяркуюць самі!

З 14 па 21 сакавіка 2014 года ў Беларусі было выяўлена 140 зланычыва па лініі наркаконтролю. З іх 94 (68%) былі звязаны з курільнымі сумесямі.

Далусцім, што пры з'яўленні новых, незабароненых рэчываў і пераходзе на іх асноўных наркагандляроў новы наркотык хутка зойме не менш за палову рынку. Гэта значыць, за чатыры тыдні (28 дзён) мінімум палова ўсіх нарказланычываў, звязаных з курільнымі сумесямі, будзе здзейснена з новым рэчывам, а гэта 94/2x4=188 правапарушэнняў, па якіх немагчыма будзе прыняць ніякіх эфектыўных мер процідзеяння. Такім чынам, як мінімум тысяча чалавек атры-

Барацьба з наркатыкамі — гэта такая справа, у якой лік ідзе часам на хвіліны. Таму нам трэба тэрмінова стварыць Міжведамасную камісію і іншыя адпаведныя механізмы. Гэта дазволіць захаваць жыцці, здароўе і лёсы сотняў зусім маладых хлопцаў і дзяўчат. Як дэпутат я буду прымаць усе намаганні для хутчэйшага становачага вырашэння гэтага пытання на заканадаўчым узроўні.

Вадзім ДЗІБЕВ'ЯТОўСКІ, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь

маюць свабодны доступ да новай атруты, асноўная маса сярод іх — школьнікі, навучэнцы прафесійна-тэхнічных і сярэдне-спецыяльных навучальных устаноў. Вынік: сотні згубленых назавуўды хлопчыкаў і дзяўчат, дзсяткі новых пацыентаў псіханеўралогічных дыспансераў і, як мінімум, некалькі загінулых.

Вось такая няўмоўная ста- тыстыка.

Сувэрэннае дзеянне ў агульных інтарэсах

У ходзе абмеркавання пытанні аб старшынёй Міжведамаснай камісіі па залічэнні хімічных рэчываў да аналагаў наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў некаторымі экспертамі была выказана думка, што стварэнне камісіі і парадак яе працы супярэчаць дзейнасці ў Мытным саюзе парадку выдачы дазволу на ўвоз рэчываў і ўключэнне іх у пералік забароненых.

Аднак Пагадненне аб парадку ўвядзення і прымянення захадаў, якія закранаюць знешні гандаль таварамі, на адзінай мытнай тэрыторыі ў дачыненні да трэціх краін, прадугледжвае магчымасць і парадак увядзення мер, якія закранаюць знешні гандаль таварамі, у аднабаковым парадку. У прыватнасці, такія меры («часовыя меры») могуць уводзіцца ў этах забеспячэння абароны і бяспекі, аховы жыцця або здароўя грамадзян, забеспячэння захавання грамадскай маралі і правапарадку. Больш за тое, увядзення на гэтых падставах меры на працягу трох дзён могуць і павінны быць вынесены на разгляд Еўразійскай экана-

мічнай камісіі. Апошня павінна прыняць рашэнне аб увядзенні адпаведных абмежавальных захадаў на ўсёй тэрыторыі Мытнага саюза на працягу 30 дзён.

Іншымі словамі, Рэспубліка Беларусь у гэтым выпадку не толькі дзейнічае ў адпаведнасці з духам і літарай пагадненняў у рамках еўразійскай інтэграцыі, але і выконвае важную ролю «антынаркатычнай разведкі» будучага Еўразійскага саюза. І гэтая роля з'яўляецца цалкам запатрабаванай нашымі партнёрамі. Ужо сёння звартанне іх кампетэнтных органаў у беларускае Міністэрства ўнутраных спраў па пытаннях кваліфікацыі новых псіхаактыўных рэчываў з'яўляецца звычайнай справай.

Справа за малым — палажэнні аб Міжведамаснай камісіі па залічэнні хімічных рэчываў да аналагаў наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў павінны быць уключаны ў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб наркатычных сродках, псіхатропных рэчывах, іх прадкурсоры і аналагах». Гэтую ідэю ўжо падтрымалі і ўзгаднілі ўсе кампетэнтныя ведамствы.

Маніторынг грамадскай думкі ў інтэрнэце паказвае, што беларускае грамадства таксама са- спела для больш жорсткіх і рашучых дзеянняў у гэтай сферы.

Сваё пазітыўнае стаўленне да ініцыятывы неадухасоўна абазначыў і кіраўнік дзяржавы. Цяпер надыходзіць чарга нашага парламента стаць на абарону беларускіх дзяцей і падлеткаў ад наркалагрозы.

Юрый ЦАРЫК, міжнародны эксперт у галіне антынаркатычнай палітыкі

ДЭБЮТНЫ ФІНАЛ «ЗУБРОЎ» У КУБКУ НАДЗЕІ

Фота Надзеі БУЖАН.

У традыцыйным спартыўным аглядзе «Звязда» распавядае пра заканчэнне хакейнага сезона «зуброў», самы «гарачы» матч другога тура футбольнага чэмпіянату краіны і чарговыя перамогі Меліцны Станюты.

1. Мінскае «Дынама» саступіла омскаму «Авангарду» ў трэцім матчы фінальнай серыі Кубка надзеі — 2:3. За 15 секунд да заканчэння асноўнага часу вырашальную шайбу ў вароты Дзмітрыя Мільчакова закінуў Аляксандр Перажоніч. Такім чынам, «Авангард» атрымаў трэцюю перамогу над «зубрамі» і стаў другім уладальнікам Кубка надзеі. Дарэчы, «Дынама» ўпершыню гуляла ў фінале суцяшальнага турніру КХЛ. Пасля матча галоўны трэнер «зуброў» Любамір Покавіч пракаментываў выступленне сваіх падалечных: «Гульня была роўная да канца. На працягу ўсяго матча мы добра вытрымлівалі націск гаспадароў. У канцоўцы ў нас была магчымасць рэалізаваць сітуацыю «тры на два», але не атрымалася. А вось сапернік у падобным эпізодзе забіў. Вішнюю «Авангард» з перамогай у Кубку. А нашым хлопцам хацуча сказаць «дзякуй». Пераадолець супрацьленне сапернікаў і выйсці ў фінал — гэта не так проста!»

2. Другі тур футбольнага чэмпіянату краіны адзначаўся нечаканай перамогай брэсцкага «Дынама» над «Гомелем»

— 2:0. Абадва галы падапечныя Аляксея Мяркулава прапусцілі за 6 хвілін да заканчэння сустрэчы. Дарэчы, гэты матч яшчэ да пачатку прычынуў да сябе увагу: за некалькі хвілін да старту гульні адбылася сутычка фанатаў каманд. Бойку спынілі байцы АМАП. Што датычыцца іншых вынікаў, то мінскае «Дынама» і салігорскі «Шахцёр» атрымалі другую перамогу запар, з аднолькавым лікам 1:0 перайграўшы «Неман» і «Случч» адпаведна. Гол Ягора Філіпенкі прынес БАТЭ перамогу над «Мінскам», «Тарпеда-БелАЗ» і «Белшына» абмяняліся галамі, а вось матч «Нафтан» — «Днепр» скончыўся безгалавой нічыёй.

3. На этапе Кубка свету па мастацкай гімнастыцы ў Лісабоне Меліцэна Станюта тройчы ўзнімалася на п'едэстал. Лепшай наша грацыя была ў практыкаванні з абручом. Выступленне з мячом прынесла Меліцэна «серабро». Па выніках мнагабор'я Станюта стала другой, прапусціўшы наперад прадстаўніцу Карэі Сон Ён Джэ. Акрамя гэтага, яшчэ адна беларуская гімнастка Арына Шаропа заваявала «серабро» ў практыкаванні са стужкай. Адначасым, што мацнейшай расійскай спартсменкі на гэтых спаборніцтвах не ўдзельнічалі.

4. Беларускія спартсмены заваявалі пяць медалёў на чэмпіянаце Еўропы па барацьбе, які праходзіў у фінскай горадзе Вантаа. Тры «сярэбраныя» медалі на рахунок — Мурада Гайдарава, Марыі Мамашук і Васіліны Марзалюк. Яшчэ дзве «бронзы» Івана Янкоўскага і Аляксандра Дзям'яноўскага. Дарэчы, на папярэднім першынстве Еўропы беларусы таксама заваявалі пяць узнагарод. Праўда, дзве з іх былі найвышэйшай пробы.

5. Станіслаў Чадовіч прынес першы медаль Беларусі на чэмпіянаце Еўропы па цяжкай атлетыцы, які праходзіць у Таль-Авіве. У катэгорыі да 62 кг наш атлет прадэманстраваў другі вынік па суме дзваяборства.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

■ Па новых правілах

СПАКОЙНА І БЕЗ АЎРАЛАЎ

Сёлета перад сельскагаспадарчымі арганізацыямі Гомельшчыны стаіць амбіцёзная задача — забяспечыць валавы збор збожжа разам з зернем кукурузы на ўзроўні 1,38 млн тон.

— Пры ўмове выканання тэхналогій з нашых плошчаў можна сабраць запланаваную колькасць збожжа, нават калі надвор'е не будзе вельмі спрыяць, — адзначае начальнік ўпраўлення раслінводства камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню Гомельскага аблвыканкама Сяргей ДЗЕНІСЕНКА. — Зараз падыйшла да фінішу сябуа ранніх яравых збожжавых культур. Ранняя ясна вельмі спрыяе такім пасевам. Зернебобовыя і познія каласавыя будзем сяць трохі пазней — калі тэмпература глебы будзе спрыяць, бо яшчэ могуць быць і замарзакі. Ранняя ясна ўвогуле дазволіла крыху разгрузіць вясенні шлейф работ, паступова ўносіць мінеральныя і арганічныя ўгнаенні. Тэмпературы рэжым і адсутнасць паводкі дазволілі нам спакойна, без усялякіх аўралаў вывезці на палі 7 млн 300 тон угнаенняў. Мы загадзя пачалі рыхтавацца да сябы. Паралельна ішоў рамонт тэхнікі і назапашванне гаруча-змачачных матэрыялаў. Што тычыцца культур, якія мы сеем, гэта традыцыйныя культуры зернявай групы, у тым ліку проса і грэчка, а таксама кукуруза, якой запланавалі пасяць трохі больш, чым летас. Між іншым, нельга забываць, што — па выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця — Гомельшчына менавіта дзякуючы кукурузе забяспечыла валавы збор зерня. Кукуруза становіцца ў нас так званай страхавой культурай, якая дапамагае вырашаць праблемы забеспячэння кармавой базай.

Сёлета ў Беларусі ўпершыню зацверджаны план фінансавання дзяржапраграм. Фінансаванне аграпрамысловага комплексу такім чынам павінна наблізіцца да міжнароднай практыкі. Вызначаны прыярытэтыя кірункі, выпрацаваны падыходы. Вядома, што агульны аб'ём крэдытавання дзяржаўных праграм і мерапрыемстваў у 2014 годзе, паводле Пастаноўны Савета Міністраў № 264, прынятай 26 сакавіка, складзе каля 40 трлн рублёў, з якіх 24 трлн рублёў будзе накіравана ў аграпрамысловы комплекс краіны.

Справа ў тым, што па ўмовах гандлю паміж краінамі, якія ўваходзяць у Мытны саюз, бюджэтнае фінансаванне сельгасвытворчасці павінна быць не больш за 8%. Таму зараз фінансаванне будзе ажыццяўляцца максімальна за кошт асабістых сродкаў сельскіх гаспадарак. Акрамя таго, інвестарам нерэнтабельных гаспадарак аслабляць падатковую нагрузку і дадуць розныя фінансавыя прэфэрэнцыі, напрыклад, адтэрміноўку выплат па крэдытах. А самі гаспадаркі для павелічэння рэнтабельнасці змогуць аб'ядноўвацца ў холдынгі і агракамбінаты. Будучыя змены прадугледжваюць і павелічэнне заробатнай платы супрацоўнікамі галіны. Напрыклад, з'явіцца механізм, па якім прадпрыемствы будуць выплачваць сваім працаўнікам прэміі ў залежнасці ад атрыманых прыбыткаў. Такім чынам узрасце і матывацыя працаваць у аграпрамысловым сектары.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

АДУКАЦЫЯ БЕЗ МЕЖАЎ

Сёння ў Мінску распачае сваю работу першы міжнародны адукацыйны форум «Еўрапейская якасць адукацыі».

Мэта мерапрыемства — аб'яднаць намаганні ўстановаў вышэйшай, паслядыпломнай і дадатковай адукацыі Беларусі і іншых краін СНД, а таксама Еўрасаюза і Вялікабрытаніі па ключавых пытаннях павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў для работы ва ўмовах глабальных перамен.

Плануецца, што форум стане пляцоўкай для наладжвання дзелавых кантактаў, вызначэння новых ідэй супрацоўніцтва і рэалізацыі сумесных адукацыйных прафесійных праектаў. Беларускія і брытанскія ВНУ плануюць абмеркаваць магчымасці ўзаемагэтага прызнання дыпламаў аб адукацыі. Пры падрыхтоўцы да форуму былі праведзены кансультацыі англійскіх і беларускіх спецыялістаў па адпаведнасці дзвюх сістэм адукацыі і створана рабочая група, якая працуе над гэтым пытаннем.

Надзея НІКАЛАЕВА.

НАКЛЕЙКА АДПУЖАЕ ЗЛОДЗЕЯ

Толькі сёлета на Гомельшчыне было вырадзена каля сотні веласіпедаў. Міліцыя адшуквае вырадзены транспарт, як і зланычывы, але і крымінальны інтарэс да гэтага транспарту павялічваецца год ад года. Менавіта таму ў Гомелі праваахоўнікі правялі акцыю «Захавай свой веласіпед».

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

Ігumenскі

ТРАКТ

№ 11 (69)

НАПАЎЗАБЫТЫ СІМВАЛ ПАЛЕССЯ

Старой польскамоўнай паштоўцы з выявай палешука з-пад Пінска — больш за 100 гадоў. У канцы XIX—першай трэці XX стагоддзяў пінчукі былі ўлюбёнымі героямі паштовак, запалкавых этыкетак і іншай падобнай друкаванай прадукцыі, прадстаўляючы тып чалавека, амаль не закранутага еўрапейскай цывілізацыяй. Чалавек, які жыў асабліва ў нейкім сэнсе першабытным жыццём, штодня сутыкаецца з прыродай і атрымлівае ад яе амаль усё, што трэба для штодзённага побыту. Цікава, да Палесся як да турыстычнага раёна асабліва ўзмяняліся ў міжваеннай Польшчы. Палешукоў любілі за экзатычнасць, гэтаксама як гуралей — жыхароў Татраў і карпацкіх гудулаў — паказваючы іх на тыповых чаўнах-аднадрэўках, з сяжэркамі, лолькамі,

рыбалоўным рыштункам. На гэтым малюнку маладзіца, якая стаіць на берэзе ў святочнай вопратцы, трымае ў руках два дубчыкі з нанізанымі на іх рыбкамі. Тагачаснаму чытачу не трэба было тлумачыць, якія гэта рыбки. Усе і так разумелі, што гэта славетныя палескія ўюны.

Забалоная прыпяцкая раўніна, увесну залітая вадою на дзясяткі кіламетраў, з калюжынамі, якія доўга не высохаюць, — гэта ідэальнае месца жыхарства для гэтай маленькай (да 18-25 см) і вельмі жыўчай рыбки. Асабліва пакуль Палессе не было бяздмуна асушана.

Лоўля ўюноў на працягу стагоддзяў была масавым зівомым заняткам палескага селяніна. Да гэтага прамыслу рыхталіся ўлетку, робячы адмысловыя племёны «кашы» — пасткі з падвойным дном і адтулінай пасярэдзіне. Падчас адлігі, пасля моцных маразоў, шматлікі ўюны масава накіроўваліся да паверхні, дзе іх ужо чакалі рыбакі. Яны прасякалі ў лёдзе палонкі і ўстаўлялі ў іх пасткі, ушыльчылі адтуліны, закрываючы паверхню палонкі саломой. Рыбакі некалькі разоў на дзень абходзілі свае ўгодкі і правяралі здабычу. Кіры удавалі лоўлі ў кожным кашы магло быць 2-3 кілаграмы рыбы, і прытым не раз за дзень. Уюноў праць вочы называлі па 15-18 шук на палачку (метку) і сушылі на чарэні прапаналай пачкі, якая астывала.

Мяса ўюна вельмі тлуства, мяккае, легкатраўнае, мае саладзавы смак, хоць і моцна аддае цяна. Таму прынята дбайна зліваць слізь, якая пакрывае гэта рыбку. Уюны не толькі ратавалі палешука ад голаду (замыняючы нават хлеб, калі сканчаліся запасы збожжа), але і служылі спеваасаблівай мясцовай валютай, за якую можна было набыць усё неабходнае ў побыце. Пры гэтым уюноў цэльнымі вазамі вывозілі за сотні кіламетраў ад Піншчыны — у Кіев, Мінск, Вільню. У міжваенную Варшаву больш за палову рачной і азёрнай рыбы пастаўляла Палессе.

Вядомы ў гісторыі краёвай літаратуры пісьменнік Юзэф Ігнацы Крашэўскі, які наведваў Пінск у сярэдзіне 1830-х гадоў, стаў сведкам традыцыйнага розыгрышу, ахвярамі якога амаль у абязжывым парадку рабіліся госці горада. Ён быццам бы незарок распавядаў пра гіганцкага ўюна, памерам з чалавека, які жыве на ланцугу пад адным з мастоў. Хтосьці падакчываўся паказаць гіганта цікаўнаму госцю і доўга вадзіў па горадзе, распавядаючы зусім сур'ёзна, што ўюн вось-вось усплыне. Некаторыя так і заставаліся ў недаведанасці, ці існуе гіганцкі ўюн у рэальнасці. Гэтую легенду ў нашы дні ўзнавіў скульптар Сяргей Жылівіч, які аздобіў прыватны сад скульптур у Баярах пад Пінскам некалькімі статуямі легендарнага ўюна. Шкада, што ў Пінску дагэтуль не ацанілі важнасці гэтага гарадскога міфа для папулярнасці горада і рэгіёна. А вось жыхары вёскі Вялікай Чучавічы суседняга Лунінецкага раёна выбралі ўюна ў якасці выявы на сваім гербе.

Уюны настолькі тлуствыя, што смажаць толькі самы буйныя, і тое з вялікай асцярожнасцю, таму што ад рыбки можа нічога не застацца. Уюнамі нават карысталіся ў якасці... свечак, прадаваючы праз іх ніяныя кнот. Сушаных уюноў на Палессі любяць даваць у супы. Перш за ўсё — у «трыбын квас» (суп, які варыцца на хлебным або бурячным квасе з дадаваннем сушаных грыбоў і ўюноў), а таксама ў капунскі. З імі таксама тушылі бігас, ну і проста елі сушанымі, гэтаксама, як любую дробную сушаную рыбку.

У наш час уюноў нялёгка сустраць на базары. Меліярацыя Палесся моцна скараціла іх папулярнасць, а старажытныя спосабы лоўлі цяпер лічацца браканьерствам. Акрамя прыватнага побыту, пакаштаваць традыцыйнае стравы з уюна можна хіба што ў некаторых аграсядзібах. Бадай, варта сур'ёзна задумацца пра тое, каб хіаць б часткова аднавіць і старажытны промысел, і міфалогію напаўзабытага сімвала Палесся.

СМАЖАНЫЯ УЮНЫ З ЖУРАВІНА-МЯДОВЫМ СОУСАМ
Мёд і журавіны лічацца знакавымі для кулінарыі Палесся. У гэтым рэцэпце яны сімвалічна спалучаюцца з уюнамі.
Складнікі: 800 г уюноў, 4 ст. лыжкі расліннага алею, 2 ст. лыжкі мукі, 2 шклянкі журавін, 3/4 шклянкі мёду, соль.
Прыгатаванне: Стараанна ачысціць і вытрыбушыць уюноў, пасаліць і абкачаць у муцэ. Абсмажыць у разгарэтым алеі. Журавіны раздушыць відэльцам, змяшаць з мёдам і падаграць, давеўшы да кіпення. Паліць соусам смажаных уюноў перад падачай.

ЛІЛЕЎ АБДЫМКАХ СІНЯЙ ВАДЫ...

Рыбу — гаспадарам зямлі

Тое, што мясціны вакол Пагоста сапраўды малюнічыя, можна заўважыць адразу. У 1999 годзе ім быў нададзены статус рэспубліканскага ландшафтнага заказніка пад назвай «Сярэдняя Прыпяць». Аднак мясцовым жыхарам такая высокая ацэнка прыгажосці іх роднай зямлі карысці не прынесла. На лоўню рыбы былі уведзены ліцэнзіі. Гэта датычыцца і тых, хто лавіў тут рыбку спрадвечу. Забаранілі мясцовым жыхарам таксама плаваць на лодках з вёсламі падчас нерасту рыбы. Аднак усё гэта супярэчыць іх традыцыйнаму, звякламу ладу жыцця. Вось што адзначае наш чытач:

— *Продкі цяперашніх карэньных жыхароў прыйшлі сюды каля 10 тысяч гадоў таму, спрадвечу свабодна лавілі рыбу. Мясцова-рачная рыба — неабходная ім ежа. Без яе людзі слабеюць, хварэюць. У 1950-я гады ў вёсцы было каля 1000 чалавек, абмежаванню на лоўню рыбы, на паводкі на лодках не існавала. Лавілі вудкамі, настаўкамі, волакамі (брадніцамі), невялікімі сеткамі, венчэрамі, каробкамі ўюноў зімою. У ісе елі рыбу, усім халала... Пакатацца на лодцы з вяслам па Прыпяці, па зарэччы — душа адпачывае і радуецца далегляду, тлушынаму царству. А на зарочных заліўных лугах нарваць дзікага шчаўя, якое на многа смачнейшае за агародняе, і дзікай цыбулі з незвычайным смакам — гэта ж выдатныя зялёныя дадатак да ежы... Карэньныя жыхары — важная частка прыроды. Не стане іх — прырода пры чужых, варожых бй людзях пераменіцца і горшы бок, надзвычайныя з'явы ў прыродзе будуць больш частка і больш разабуральныя...*

Цяпер больш часта прывязджаюць турысты, якія смеяцца, не заўсёды прыбюраюць за сабой. Усё больш становіцца прыездных рыбакоў, якія выкарыстоўваюць хімічныя, вухобувыя, электрычныя вудачкі. «Рыбнагляд» з імі не спраўляецца, заўважае чытач. Аднак даць рады ў такой сітуацыі можна было б, аб'яднаўшыся з мясцовымі жыхарамі, якія адчувалі б сябе гаспадарамі гэтай зямлі.

Адметнасцю гэтых мясцін былі калісьці таксама прасторныя, духмяныя заліўныя лугі. Тут глядзілася мноства птушак. Пасвіліся лізнявыя статкі кароў, а з-за багатага разнастайна іх малако было асабліва смачным і карысным. Калісьці малочную прадукцыю Тураўшчыны прадавалі нават за межы СССР. Цяпер заліўныя лугі загінулі. На іх месцы — травастой вышынёй з кукурузу, кустоўе, паміж кустоў — сцежкі дзікоў. Гэта не па-пагастарску, лічыць чытач. Прапалі поймаваныя лугі, таму няма цяпер і знакамітых калісці тураўскіх масла, малака, смятаны, сыру.

Кірмашовы бераг

Чытач прыгадвае, што ў рамане Эдуарда Скобелева «Міраслаў, князь Дрыгавіцкі» апісваецца кірмаш у «Пагосці» ў X стагоддзі як адзін з найбуйнейшых на Прыпяці. Кірмаш даўжэй аж да XX

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

стагоддзя — старэйшыя жыхары вёскі памятаюць яго. Пrowadзіўся ён на свята Узв'язання Крыжа 27 верасня. Мікалай Саскевіч адзначае:

— *На свята збіралася да чатырох тысяч чалавек, зблізку і далёк, «з усёго свету і з Кіева». Начавалі па ўсіх хатах вёскі, спалі на падлозе, на саломе. У ісіх гаспадары, няхай небагата, але частавалі. Назва вёскі адпавядала значэнню слова «пагост» як «месца для гасцей».*

Калі б аднавіць такі кірмаш у XXI стагоддзі, ён дапамог бы аб'яднаць мінулае з сучасным, зрабіць вёску Пагост месцам яшчэ больш цікавым для турыстаў. Тут можна будзе набываць вырабы палескіх майстроў, на ноч спыніцца ў мясцовых жыхароў, спікавацца стравамі з іх кухні. Яны, памятаючы традыцыю продажы, наўрадці адмовяць у гасціннасці, а, хутчэй за ўсё, будуць толькі рады. Тут можна плаваць па Прыпяці на чоўне, любуючыся краінамі і ззяннем вады. Можна разглядаць старадаўнюю драўляную архітэктур, ды і хаткі буюсоў на дамах... Такое не убачыш нават на заакеянскіх курортах. Шматколерная малюнічынасць і спакой прыроды, надзвычайна адкрытасць беларускай душы — за грошы такое не купіш. А ведаючы, што яно існуе, можна многае аддаць, каб сюды трапіць.

Спявайма спрадвечнае

Акрамя шматлікіх прыродных каштоўнасцяў, у Пагосце ёсць вялікая творчая каштоўнасць. Гэта фольклорна-этнографічны хор «Міжрэчка», створаны мясцовымі жанчынамі ўжо сталага веку. Яны спяваюць народныя песні, пачытаў ад сваіх матуль і бабуль, памятаюць пра тое, што кожнай пары доўга і свята адпавядаюць пэўныя абрады. Жанчыны з'яўляюцца сапраўднымі захавальніцамі аўтэнтчнага палескага фольклору.

Белвідацэнтр нават энту фільм пра іх пад назвай «Колас часу». Яшчэ адна пайманутая дакументальная стужка «Дачка Прыпяці» прысвечана стваральніцы хору Кацярыне Паньчэні (бабе Каці, як завуць яе суседзі).

Калектыў, створаны вясковымі жанчынамі, выступаў у Берліне і Дрэздэне, на міжнародным кінафестывалі ў Хайбаруску. Амерыканская кампанія CNN у сувесным рэпартажы святкавання Раства прывёсла ім трэцяе месца (пасля Рэйк'явіка ў Ісланды і Нюрнберга ў Германіі). Міністэрства культуры Беларусі абраў «Юр'еўскі карагод», адноўленага гэтымі жанчынамі, надало статус нематэрыяльнай каштоўнасці. Хіба не значныя дасягненні для звычайных вясковых кабет?..

Мікалай Саскевіч кажа пра іх так: — *Пераважна большасць жанчын — удзельніцы «Міжрэчка» дзецьмі перажылі вайну. У іх выплуктаванае жыццём зоркае бачанне прыгажосці свету. Яе яны выказваюць, ствараюць у тваіце, вышыўцы, песнях, у адноўленых імі абрадах, якія на схіле свайго жыцця перадаюць ад продкаў нашым дзецям... Аўтэнтчнае мастацтва, калі няма яго жывых носавідаў, аднавіць немагчыма. Яно перадаецца ўжывую ад чалавека чалавеку, ад пакалення пакаленням.*

Раней хор збіраўся і спяваў пра Пагосцкім сельскім клубе. Цяпер сустракаюцца дома, у хаце Кацярыны Паньчэні. Аднак жанчыны па-ранейшаму хоць і прадстаўляюць на свяце 6 мая «Юр'еўскі карагод», які аднавілі, — лічыць гэта справядлівым. Таму яны звяртаюцца да супрацоўніка клуба з просьбай дазволіць ім самім, як заўсёды, прадеманстраваць свае ўменні на Юр'я.

Пятнаццаць гадоў таму ў Пагосце закрылі школу. Цяпер закрываюць і бібліятэку. Усё праводзіцца ў межах аптымізацыі. Калі закрывоць бібліятэку, жыхарам (асабліва дзецьмі) не будзе чым заняць сябе ў вольны час, яны папросту з'едуць адсюль і вёска апусцее, пра што заўважае Мікалай Саскевіч:

— *З выміраннем вёскі знікае беларуская духоўная культура. Мы хутка перастаем быць беларусамі. На сцягу нашай краіны — арнамент, які і цяпер ткуць у вёсках. Два колеры — зялёны і чырвоны. А ў «Юр'еўскім карагодзе» з зялёным колерам абуджэння прыроды і надзеі ідуць на поле, а з чырвоным колерам спеласці ураджаю і радасці вяртання з яго... Быць беларусамі — за гэта нашы бацькі, дзяды, прадзеды заплацілі вялікую цану. Пакутамі, крывёю, жыццямі. Яны адстаялі веру і волю і захавалі павагу да ўсіх народаў. Мы адказныя перад імі і перад будучынямі.*

НІНА ШЧАРБАЧЭВІЧ.
Фота з асабістага архіва Мікалая САСКЕВІЧА.

Неверагоднае побач

ГІСТОРЫЯ ПАД НАГАМІ

У Клецу знайшлі скарб. Але куды ён знік — загадка

Пры будаўніцтве дома па вуліцы Пушкіна ў Клецу на пачатку 2000 года рабочыя знайшлі шклянкі збан і анямелі... **Емістасць была цалкам напуюнена залатымі манетамі. Здаць сваю знаходку куды трэба і атрымаць заслужаную ўзнагароду — 25% ад кошту скарбу — яны не захачелі.**

Шлях яўрэйскіх залатнікоў

Але ў маленькім гарадку захаваць тайну вельмі складана... Хутка сярод жыхароў папаўзлі розныя чуткі, часам вельмі перабольшаныя: маўляў, таго залата было — хоць рыдлёўкай грабі. Тым больш, што адзін з будаўнікоў, заўважылі суседзі, раптоўна стаў жыць на шырокую нагу, купіў аўтамабіль. «Нават не шкадуе грошай на каўбасу і рыбу хатнім катам і сабакам», — перамывалі яны косткі неспадзяванаму багаццю.

Другі рабочы пайшоў іншым шляхам: раздаваў манеты знаёмым, суседзям за адзене, нейкія рэчы, ці мяняў залатнік па смешнай цане — 60 тысяч рублёў. На самой жа справе яго сярэдні рынаковы кошт на той час склаў быў 450 тысяч рублёў у залежнасці ад года чаканкі.

Зразумела, што «прадпрыемальнікам» зацікавілася мясцовая міліцыя. Неўзабаве ўладальніку скарбу затрымалі. Адзін з іх паведаміў, што частку чырвонцаў захапіў на балочы, але забыўся, дзе схована. Аператыўнікі нават правялі эксперымент, але безвынікова. У другога «нумізмата» канфіскавалі рэштку скарбу — 12 манет наміналам 10 рублёў, якія перададзены ў музей гісторыі Клетчыны, дзе захоўваюцца і цяпер.

Ці ўяўляюць яны нейкую каштоўнасць? Тым, што выпушчаны ў 1899-м, каштуюць па рынаковым цэнах некалькі мільёнаў рублёў. А пазнейшыя, што змяшчаюць усяго 7,74 грама залата, — не такая ўжо і рэдкасць. Справа ў тым, што ў 1897 годзе ў Расіі па ініцыятыве міністра фінансаў Сяргея Вітэ прайшла грашовая рэформа, якая ўводзіла залаты манеталізм. Дазваліся свабодны размен кроўдзінных білетаў на залатую манету. Пры гэтым колькасць каштоўнага металу ў апошняй змяшалася на траціну. У 10 рублёў замест 11,61 грама залата стала 7,74 грама (адзін залатнік 78,24 доль). Ранейшыя манеты «імперыялы» і «паўімперыялы» сталі каштаваць, адпаведна, 15 і 7,5 руб. З-за нязручнасці ў разліках яны былі заменены больш прыдатнымі да абарачэння залатымі манетамі наміналам 10 і 5 рублёў (2/3 і 1/3 імперыяла). Ажыццяўленне грашовай рэформы вярнула і стала скрытнай дэвальвацыяй рубля, але дазволіла стабілізаваць расійскую валюту да пачатку Першай сусветнай вайны.

...Калі манеты паступілі ў міліцыю, узніклі цяжкасці з іх захаваннем. Бо ніхто не ведаў дакладна, якую каштоўнасць яны сабой уяўляюць. Спачатку хацелі накіраваць чырвонцы на экспертызы ў камітэт па ахове помнікаў гісторыі і культуры. Пакуль ішлі ўзгадненні, неабходна было кудысьці дзець тое, што засталася ад скарбу. Мясцовы музей на той час не меў ліцэнзіі на захаванне такіх каштоўнасцяў. Банкі ж на адраз адмовіліся мець справу са знаходак. Катэгарычнымі былі і ў фінансавым аддзеле райвыканкама. Давялося пакінуць гэтыя 12 манет у збройным пакоі РАУС. Выйшлі на дзяржаўныя афіцыйныя каўчугі і праз год атрымалі адказ, што манеты сапраўды адносяцца да 1899—1903 гадоў. У залежнасці ад наміналу ў сярэднім кожная з іх каштавала 125 долараў. Некалькі музеяў Беларусі выказалі жа-

данне прыняць чырвонцы ў свае экспазіцыі. Але яны былі перададзены ў музей гісторыі Клетчыны, пасля таго як ён атрымаў права на захаванне такіх рэчаў.

Дарэчы, скарб знайшлі на месцы былога яўрэйскага гета. Мяркуюць, што яго ўласнікам была багатая яўрэйская сям'я.

Залата з каўша экскаватара

Акрамя таго, у інтэрнэце, расказвае карэспандэнт Клецкага раённай газеты Юрый Мысліцкі, удалося знайсці і цікавую інфармацыю жыхаркі Клецка. Жанчына сцвярджае, што некалі ў Клецу было вельмі

Справа ў тым, што на месцы цяперашняга ўнівермага калісьці знаходзіліся прыватныя двухпавярховыя дамы яўрэйскіх купцоў. На першых паверхнях былі абутковы магазін, майстэрні, парфумныя і харчовыя лаўкі. Падчас акупацыі Беларусі немцамі ў 1941 годзе іх уладальнікі, можна здагадацца, схавалі скарб каля свайго жылля, затым апынуліся ў гета. Магчыма, тата загінуў, а скарб так і застаўся ляжаць да лепшых часоў. У канцы 1950-х гадоў яго знайшлі пры ўзвядзенні ўнівермага.

Як згадваюць сведкі тых падзей, золата сапраўды было вельмі шмат. Некаторыя кіроўцы нават спрабавалі напуюніць ім бензаба-

Залаты 10-рублёвыя чаканкі 1899 года.

аўтатранспарту. А вось куды падзелася золата, як і ў першым выкладку, невядома.

За даўнясоу часу цярпа ўдакладніць дэталі гэтай справы. Але, як кажуць, дымо без агню не бывае... Клецц актыўна развіваецца, будзецца. І хто яго ведае, якія тамніцы хаваюць мury старых дамоў.

Не бульбай адзіна

Беларусь ва Усходняй Еўропе называюць краінай скарбаў. Іх знаходзяць археолагі пры раскопках, будаўнікі, жыхары на сваіх агародах, зямельныя участках падчас пераворвання, капання глебы. На думку спецыялістаў, гэтакі спрыялі шматлікія войны, што вярліся на нашай тэрыторыі, гандлёвыя шляхі,

Тачына ЛАЗОЎСКАЯ

Родныя тапонімы

Хацелася б мець больш дакладныя звесткі пра назву майго населенага пункта Лучын, цяпер — Рагачоўскага раёна Гомельскай вобласці, некалі — Магілёўскай губерні, а яшчэ раней — Смаленскага княства. Па магчымасці — не толькі значэнне назвы, але і час і абставіны яе ўзнікнення.

Афіцыйная версія назвы Лучын — «пасяленне ў выгібе (лукавіне) ракі. З пункту гледжання географічнага месцазнаходжання — гэта дакладна. Тут Днепр выгінаецца дзесьці на 95°». (Дарэчы, з абодвух бакоў выгіну на высокім правым берэзе знаходзіліся дзве крапасці — як прыналежнасць мытнай станцыі пры таваразвароце па Дняпры ў іх сродка аховы паўднёвай мяжы Смаленскага княства). Таму, хутчэй за ўсё, назва ўзнікла па географічнай прыкмеце.

Калі ведаць сваю гісторыю, мову, то можна пашырыць разгледзіць варыянт — варагоднасць верыянтаў — разгледзець і сацыяльны аспект. Лучын лічыўся калоніяй смаленскіх крывічоў. Маючы вялікую палітру беларускіх слоў (далучыць, злучыць, вылучыць, далучаць, лучыцца) можна выказаць здагадку, што ён быў далучаны да крывічых зямель. Добра было б ведаць і тое, адкуль узлялі варыянтныя напісанні назвы — Луцін, Лудзга?

Назва Быхаў: яе паходжанне мне таксама хочацца ведаць. Бо помню, што ў нашых краях стальня людзі з вялікай пашанай ставіліся да гэтага паселішча.

Увогуле мне вельмі цікавая тапаніміка: як дакладна і трапна раней даваліся назвы, прычым, на дзіва прыгожа! Тыя назвы, якія ад каранёў, — яны ж грэюць... У Лучыне вельмі многа даўніх мілья тапонімаў, сярэд якіх раўніны Сяло, Шлях, Слабада, Зароўшчына, Панізе, Падгор'е, Гара, Гарадок, Дняршчына, Папоўшчына, Гумнічка.

Соф'я КУСЯНКОВА.

Лучын і Быхаў

Адказвае старшыня Нацыянальнай тапанічнай камісіі пры Акадэміі навук Беларусі Ігар КАПЫЛЮЎ:

Наша чытачка абсалютна дакладна вызначыла паходжанне назвы Лучын — гэта пасяленне ў выгібе (лукавіне) ракі. Версію пацвярджае і географічнае месцазнаходжанне паселішча.

Калі ўзнікла назва, дакладна ўжо ніхто скажаць не зможа. Першае ўпамінанне пра Лучын значыцца ў летапісах ад 1136 года. Аднак варта думаць, што паселішча існавала і нашмат раней. Хутчэй за ўсё, яго ўзнікла ў дахрысціянскі перыяд, тады, калі ва ўмовах сучасных лясоў і непраходных балот рэкі служылі адзінымі камунікацыйнымі артэрыямі і прыроднымі межамі. Таму і сямліліся па іх берагах нашы далёкія продкі... Тады людзі вельмі часта давалі назвы месцам пасялення па звязаных з імі водных аб'ектах і іх частках. Гэта пацвярджаецца і матэрыяламі старабеларускіх дзевяных помнікаў, у якіх нярэдка сустракаюцца такія назвы, як Брод, Жыватока, Запруда, Ключ, Крынка, Пераброд, Ператок, Прыхаб, Прудзіна, Рассоха, Стаў, Старыца, Струга.

У старабеларускіх помніках XV — XVII стагоддзяў адзначаюцца назвы, матываваныя географічнымі тэрмінамі каля «выгіб ракі»: «участак лугу каля ракі»; вёска Луці Белая, маёнтак Луці, зямля Луці або Выбліца, маёнтак Красналуці, вёска Лучна і іншыя. Аднакарэньныя назвы паселішчаў захаваліся і ў нашы дні: вёскі з назвай Луці ёсць у Іванаўскім раёне Брэсцкай вобласці і Пухавіцкім раёне Мінскай вобласці, вёска Лучна — у Чэрвеньскім раёне Мінскай вобласці, аднайменны пасёлак — у Бярэзінскім раёне Мінскай вобласці, вёска Лучыца — у Столінскім раёне Брэсцкай вобласці.

На тэрыторыі Маладзечанскага раёна Мінскай вобласці ў недалёкім мінулым была вёска Луці. Да лугі страваных назваў адносяцца і пасёлак Лука, які ндаўна быў на картах Пухавіцкага раёна. Амаль у кожным раёне Беларусі сустракаюцца мікратапонімы (назвы дробных географічных аб'ектаў), матываваныя словам лука: так называецца поле ў Расонскім раёне Віцебскай вобласці, сенажаць каля ракі ў Ганцавіцкім раёне Брэсцкай вобласці, паша і зараснік каля ракі ў Стаўбюцкім раёне. Мясцовы жыхары беспамылкова тлумачаць паходжанне назваў гэтых мясцін: даўней тут рака ўтварала луку, цяпер рэчку выпрамілі, зрабілі новае рэчышча і ніякай луці няма.

На Стаўбюцкім раёне захаваліся назвы сенажаць, якія ўказваюць на былыя уладальніцкія гэтыя мясціны (Лука Міколкава, Лука Ясева) або сувязь іх з водным аб'ектам (Лука Наддніманска). І такіх найменняў на беларускіх землях налічваецца больш за шэсцьдзясят.

Тапонімы з асновай лука шырока распаўсюджаны за межамі Беларусі: Палуча, Прылуці, Прылуч, Залуч (Львоўшчына), Лучын (Жытоміршчына), Залуча (Наўгародшчына), Сухалуч (Кіеўшчына). Такім чынам, лука — гэта тыповы агульнаславянскі географічны тэрмін, які даў жыццё многім населеным пунктам Беларусі, Украіны, Расіі, Польшчы, у тым ліку і Лучыну.

Варыянтнасць напісанняў Лучын — Луцын — звычайная з'ява для старажытнай тапаніміі, абумоўлена чаргаваннем зычных ц/ч. Паходжанне лексічнага варыянта Лудзга на сёння не мае навуковага тлумачэння, а таму застаецца каштоўным матэрыялам для новых пошукаў. Магчыма, прасочваецца ап

Гістарычны ўнікат

ЗБРОЙНАЕ МАЙСТЭРСТВА ПА-ПАРТЫЗАНСКУ, ці Лясныя кулібіны

Асаблівасці партызанскай барацьбы патрабавалі вялікай інтэнсіўнасці стралкавага агню за кароткі час. Пяцізарядныя вінтоўкі, якія знаходзіліся на ўзбраенні народных месціцаў, вырашалі зыход бою не ў лепшы бок. Нічога больш не заставалася, як стварыць зброю самімі. Аўтаматы, пісталеты, гранатамёты самых незвычайных формаў і ніколі неведомых дагэтуль сістэм збіраліся літаральна па вінчыку...

Яшчэ ў верасні 1943 года, калі толькі былі вызвалены першыя населеныя пункты Беларусі, ЦК КПБ было прынята рашэнне стварыць музей барацьбы беларускага народа. Аб гэтым паведамлялі ў тым ворага — туды, дзе ішла партызанская вайна, стваралася наша гісторыя. Партызан заклікалі збіраць і захоўваць дакументы, фотаздымкі, друкаваныя выданні, узоры самаробнай зброі.

Так самаробная партызанская зброя стала адной з першых калекцый музея ў Мінску. Яна фарміравалася літаральна разам з самім музеем. Яшчэ не скончылася вайна, а партызаны пачалі несці сюды свае трафікі.

— Я ўзгадава аднаго з былых дырэктараў музея Пятра Лавецкага, які ў гады вайны ўзначальваў штаб партызанскай брыгады «Буравеснік», — гаворыць адзін з аўтараў каталога, намянік галоўнага захавальніка фондаў музея Галіна СКАРЫНКА. — Вось што ён раскажаў: «Калі мы ўпершыню атрымалі радыёграма аб тым, што будзе створаны музей і для яго патрэбна нешта пакладзе, падумалі: лепш бы яны зброю пераслалі. А раніцай да нас дайшло: рас музей — значыць, хутка Перамога».

Потым Пётр Спірыдонавіч прыйшоў у музей з двума чамаданамі дакументаў толькі яго брыгады. Нават сам першы сакратар ЦК КПБ Беларусі Панцеляймон Панамарэнка перадаў у музей некалькі сваіх рэчэй, якія сёння адносяцца да найбольш рарытэтных. Так у музей з'явіўся пісталет-кулямёт сістэмы Шпагіна (у прастамоўі — аўтамат ППШ). Толькі не звычайна, а створаны працоўнымі завода імя Сталіна ў дзень выпуску мільёна аўтаматаў. Гэта быў адзін з 20 ППШ, выкананых у асаблівым афармленні. Такія былі толькі ў Сталіна, маршалаў Ракасоўскага, Жукава, Васілеўскага і некаторых іншых буйных военачальнікаў.

Акрамя таго, Панцеляймон Кандратавіч перадаў у музей два самаробныя нажы, якія яму падарылі партызаны, некалькі пісталетаў, у тым ліку адзін вельмі рэдкі. Старшыня Цэнтральнага штаба партызанскага руху не толькі прымаў рашэнні, якія тычыліся ўсім гэтым справы, але і сам ва ўсё гэтым удзельнічаў, бо быў музейшчыкам, збіральнікам па сваім характары.

Адразу пасля вызвалення Мінска ў беларускай сталіцы пачала працаваць спецыяльная група па стварэнні музейнай экспазіцыі. Толькі на руку ім была вельмі значная падзея. 16 ліпеня 1944 года ў

разбураным Мінску адбыўся адзін з самых незвычайных парадаў: на полі гарадскога іпадрома, які пёрад гэтым быў размініраваны, пад сваімі баявымі сцягамі, трымаючы і ў руках зброю, прайшлі каля 30 тысяч савецкіх партызан. Такім прыгожым стала завяршэнне партызанскай барацьбы ў Беларусі. Пачалося мірнае жыццё. Адразу пасля парада, перадаўшы ў музей сваю зброю і рыштункі, дзясяткі тысяч партызан працягнулі барацьбу ўжо ў радах Чырвонай Арміі, астатнія пачалі займацца аднаўленнем разбураных гарадоў і вёсак. Некаторым партызанскім камандзірам прапанавалі працаваць у музеі. Гэта былі яго першыя супрацоўнікі.

— Яшчэ за ўсё ў гэтай калекцыі мяне захапіла майстэрства гэтых людзей, — прызнаецца аўтар каталога. — Перад ім хочацца схіліць галовы: гэта была сапраўдная зброя Перамогі. На жаль, імяны не ўсіх майстроў, чыя зброя змяшчаецца ў калекцыі, давялося высветліць. Гэта былі сціплыя людзі, якія на сваіх працах не пакінулі ніводнай пазнакі. Магчыма, трымаючы ў руках каталог, хтосьці пазнае свой выраб ці будзе ведаць, кім і калі ён можа быць выкананы.

Немалу частку калекцыі складаюць пісталеты-кулямёты ППШ народных месціцаў Пінскага партызанскага злучэння Янкія Менкіна і Якава Цямякова. Гэтыя майстры-збройнікі не проста раментавалі зброю сваёй брыгады, але і рабілі яе нанова. Гэта была сапраўдная наладжаная вытворчасць самаробных аўтаматаў! Па адчыненых дакументах, з іх лёгкай рукі выйшлі ў свет 120 такіх аўтаматаў з пазнакай «ТМ-44» (Цямякоў-Менкін узору 1944 года).

Два з іх яны пераслалі ў Маскву: адзін падарылі Панамарэнку, другі — Варашыліну. І калі Панамарэнка атрымаў гэты аўтамат, ён настолькі ўразаў Панцеляймона Кандратавіча майстэрствам выканання і тэхнічным рашэннем (а ў гэтай справе ён ведаў толк: па першай адукацыі быў інжынерам), што адраваў адказную тэлеграму са словамі ўдзячнасці і просьбы: «Калі ласка, захавайце для будучага музея не толькі ўзоры зброі, але і тых інструментаў, якімі яна была зроблена». Магчыма, дзякуючы гэтым радкам сёння ў экспазіцыі музея існуе імпрэзаваная зброевая майстэрня з сапраўднымі рэчамі 1944 года: станкамі, кувалдамі, цыскамі...

Гледзячы на самаробную партызанскую зброю, заўважаеш, наколькі майстры былі рознымі, наколькі яны па-свойму творча ўвасаблялі ў рэчаіснасць часам адны і тыя ж рашэнні. Галіне Скарынцы падчас працы ў музеі шанцавала на сустрэчы з некаторымі майстрамі. Адна з іх пакінула найярчэйшы след у памяці.

Вераніка КАНЮТА. Фатаздымкі прадстаўлены Белдзяржмузеем гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

— Я тады працавала экскурсаводам, — узгадвае Галіна Васілеўна. — У музей ішлі натопаўмі — каля 500 тысяч людзей у год! У юбейныя гады ў Мінск з усю Савецкага Саюза прывозілі турыстычныя цягнікі з ветэранамі. Я толькі цяпер разумею, наколькі яны яшчэ былі маладымі! У той дзень я праводзіла экскурсію для групы з Бранскай вобласці. Падыняўшы на другі паверх, заўважыла каля вітрыны з партызанскай зброй мужчыну, які вельмі дасканала нешта разглядаў. Падышла да яго і пытаю: «А вы тут знайшлі нешта сваё?». А ён паварочваецца і, паказваючы, кажа: «Гэта мой самаробны аўтамат». Уся група паглядзела на яго са здзіўленнем. «Вось і вы не верыце, што гэта можна зрабіць», — дабаўіў ён.

На гэтым экскурсію для бранскай групы і скончылася. Перад ім стаяў жывы экспанат, які пачаў найцікавейшыя апаведы. Успаміны ветэрана і сёння захоўваюцца ў музеі. Былы партызан Васіль Далгануў прызнаўся, што аднымі з самых простых па канструкцыі былі пісталеты-кулямёты Шпагіна, якія ён майстраваў. Спачатку з яго па-сямейналіся. І ўсё змянілася ў той момант, калі ён зрабіў 70 прыстрэльных выстралаў са сваёй самаробнага аўтамата. І тут адбылося неперарадкае: майстроў-самавуку пачалі несці розныя дэталі, інструменты, каб зрабіць партызану і для іх. А што азначала зброя ў партызанскім атрадзе? Калі яна ёсць — ты баць, калі няма — чакай смерці. І аднойчы партызан Далгануў зрабіў настолькі рэдкі аўтамат, што па канструкцыі яму не было падобных!

— Абсалютна ўнікальныя канструкцыі майстроў-збройнікаў, у тым ліку і гэтай, будучы прадстаўлены ў першай частцы каталога, — па-дзялялася Галіна Скарынка. — Другі аўтар выдання, Сяргей Лапыроў, нават класіфікаваў калекцыю самаробнай партызанскай зброі: зробленыя на аснове ППШ, пісталета-кулямёта Судавая, на аснове нямецкіх аўтаматаў... Менавіта згодна з гэтай класіфікацыяй у каталогу размешчаны фатаздымкі экспанатаў. Побач — іх апісанні, тэматычныя малюнкi, успаміны майстроў-збройнікаў.

...Толькі дзве калекцыі Беларусі дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, сярод якіх і самаробная партызанская зброя, маюць статус гісторыка-культурнай каштоўнасці катэгорыі «1» у Рэспубліцы Беларусь. І гэтак пацверджана, у першую чаргу, тым, што колькі гадоў існуе музей, столькі час гэтая калекцыя прывабляе ўвагу наведвальнікаў. У новым будынку яна будзе размешчана ў зале партызанскага руху. Наведвальнікі змогуць зазірнуць у імпрэзаваную майстэрню, дзе сапраўдныя прафесіяналы стваралі сваю зброю.

Вераніка КАНЮТА. Фатаздымкі прадстаўлены Белдзяржмузеем гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

Наіменаванне банка: ОАО «БНБ-БАНК»

Место нахождения Банка: 220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а.

Table: БУХГАЛТЕРСКИ БАЛАНС на 1 января 2014 г. (in million Belarusian rubles). Columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2013 год, 2012 год.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2013 год (in million Belarusian rubles)

Table: ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2013 год. Columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2013 год, 2012 год.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2013 год (in million Belarusian rubles)

Table: ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2013 год. Columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, уставный фонд, резервы, нераспределенная прибыль (убыток), фонды пере-оценки статей баланса, всего капитал.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2013 год (in million Belarusian rubles)

Table: СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2013 год. Columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2013 год, 2012 год.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2013 год (in million Belarusian rubles)

Table: ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2013 год. Columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2013 г., 2012 г.

ИНФОРМАЦИЯ О СОСТАВЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ за 2013 год (in million Belarusian rubles)

Table: ИНФОРМАЦИЯ О СОСТАВЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ за 2013 год. Columns: Денежные средства и их эквиваленты, 2013 год, 2012 год.

Генеральный директор К. Церетели, Главный бухгалтер О.В. Глазырина. Дата подписания 24 марта 2014 г.

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка: http://www.bnb.by/о-банке/finansovye-pokazатели/finansovaya-otchetnost/bukhgalтерский-банк

Открытое акционерное общество «Белорусский народный банк»

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным Банком Республики Беларусь № 10 от 07 июня 2013 г. УНП 100513485.

№ 05-01/19 от 24 марта 2014 г. Открытое акционерное общество «Белорусский народный банк» Генеральному директору Господину Церетели Константину

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по сокращенной финансовой отчетности Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк» за период с 01 января по 31 декабря 2013 года

Аудируемое лицо: Открытое акционерное общество «Белорусский народный банк» (ОАО «БНБ-Банк»); Республика Беларусь, 220012 г. Минск, пр. Независимости, 87а;

сведения о государственной регистрации: зарегистрировано постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 16.04.1992 г. № 27 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100513485.

Аудиторская организация: Общество с ограниченной ответственностью «ФБК-Бел»; 220090 г. Минск, ул. Кольцова, 39/1, блок 12;

сведения о государственной регистрации: свидетельство выдано Минским горисполкомом 06.02.2009, УНП 690 398 039.

Мы провели аудит прилагаемого сокращенной финансовой отчетности Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк» (далее — Банк, ОАО «БНБ-Банк»), состоящей из: бухгалтерского баланса;

отчета о прибылях и убытках; отчета об изменении капитала;

отчета о движении денежных средств.

В нашем аудиторском заключении от 24 марта 2014 г. мы выразили мнение, что финансовая отчетность ОАО «БНБ-Банк», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и требованиями нормативных правовых актов Национального банка Республики Беларусь, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «БНБ-Банк» на 1 января 2014 г. и результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2013 год, при этом совершенные Банком финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.

Прилагаемая сокращенная финансовая отчетность соответствует во всех существенных отношениях финансовой отчетности, в отношении которой мы выразили безусловно положительное мнение, и на основании которой она подготовлена.

Не изменяя мнения о достоверности финансовой отчетности ОАО «БНБ-Банк», мы обратили внимание на несоответствие в течение 2013 года норматива минимального размера нормативного капитала для банка, имеющего право осуществлять банковские операции по привлечению денежных средств физических лиц, не являющихся индивидуальными предпринимателями, на счета и (или) во вклады (депозиты) и (или) открыты и ведено банковских счетов таких физических лиц, установленного Инструкцией о нормативах безопасного функционирования для банков и небанковских кредитно-финансовых организаций, утвержденной Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 28 сентября 2006 года № 137.

В целях лучшего понимания финансового состояния ОАО «БНБ-Банк» на 1 января 2014 года и результатов его деятельности за 2013 г. и также объема аудита, прилагаем сокращенную финансовую отчетность следуют рассмотреть вместе с финансовой отчетностью, на основании которой она была подготовлена, и в отношении которой мы выдвали аудиторское заключение от 24.03.2014 г.

Руководитель аудиторской организации: Ренийский А.Г.

Аудитор, возглавлявший аудит: Петух А.Г.

Заместитель директора: 24.03.2014

Аудиторское заключение получено 24 марта 2014 года

Генеральный директор ОАО «БНБ-Банк»: Церетели К.О.

Директор ООО «ФБК-Бел»: Ренийский А.Г.

Марафон вывалення

Удзельнікі 32-га міжнароднага марафону, які адбыўся ў Асіповічах, стала больш як 700 чалавек рознага ўзросту і роду дзейнасці. Гэтае спартыўнае мерапрыемства было прысвечана 70-годдзю вызвалення горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і памяці Героя Савецкага Саюза Мікалая Каралёва, імя якога носіць адна з вуліц райцэнтра.

Напрыклад, сёлета ўдзел у ім прынялі прадстаўнікі 20 гарадоў Беларусі, 12 — Расіі і аднаго — Украіны. Упершыню быў пастаўлены рэкорд па колькасці марафонцаў. Прабегчы традыцыйна 42 кіламетры 195 метраў рызыкнулі 73 чалавекі. «Прыемна, што да гэтага віды спартыўнага такія вялікая цікавасць», — адзначаў галоўны суддзя марафона Аляксандр Гоцкі, удзельнік Алімпійскіх гульняў 1976 года ў Манрэалі.

У масавым забегу на 2 кіламетры ўдзельнічала 530 вучняў 6–11 класаў, а 3-кіламетровую «ветэранскую» трасу асілілі 4 удзельнікі вайны, самому старэйшаму з якіх споўнілася 89 гадоў. У месцах забегу дзяжурны карэты хуткай медыцынскай дапамогі, а на трасе працавалі пункты харчавання, дзе можна было падсілкавацца фруктамі, гарбатой, мінеральнай вадой і нават падаццаваць арганізм соллю, каб аднавіць салыны баланс. Святочны настрой стварала бадзёрая музыка і бальнышчыкі, якіх таксама было дастаткова. Пераможцы забегу былі адзначаны ганаровымі граматамі і грашовымі прызамі Міністэрства спорту і турызму, аблвыканкамі і райвыканкама. Пасля адбыўся святочны канцэрт.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Акцыя ТЫДЗЕНЬ ЛЕСУ СТАРТАВАЎ НА КУРГАНЕ СЛАВЫ

Адкрыццё акцыі «Тыдзень лесу-2014», прысвечанай 70-й гадавіне вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, адбылося на мемарыяльным комплексе «Курган Славы» ў Смалыцкім раёне.

Адкрыў акцыю міністр лясной гаспадаркі Міхал Амельяновіч. Разам з міністрам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Уладзімірам Цалко і міністрам юстыцыі Алегам Сліжкоўскім, а таксама іншымі удзельнікамі яны пасадзілі першыя памятныя дрэвы. Мерапрыемства працягнулася ў Валыянскім лясніцтве Смалыцкага раёна.

Паводле інфармацыі прэс-сакратара Міністэрства лясной гаспадаркі Ружаны Навіцкай, у Брэскай вобласці мерапрыемства Тыдня лесу пройдуць на 120 аб'ектах. Чакаецца, што ў іх возьмуць удзел больш за 4 тысячы грамадзян. У Віцебскай вобласці згодна з адным з удзельнікаў акцыі будзе моладзь — яе падтрымаюць шматлікія школы, каледжы і ВУА. Увогуле, як мяркуецца, добраахвотнікаў будзе больш за 5 тысяч чалавек.

Сяргей РАСОЛЬКА

3 гадоў

ПАМЯЦЬ — НА ТРЫ ПАКАЛЕННІ

«Мяне ўразіла сіла волі і прынцыповасць характару прадзеда», — прызнаўся праўнук Кірыла Мазурава пасля прагляду дакументальнага фільма

Учора споўнілася 100 гадоў са дня нараджэння Рэдакцыя прынцыповасць характару прадзеда, — прызнаўся праўнук Кірыла Мазурава пасля прагляду дакументальнага фільма

Напярэдадні сімвалічнай даты ў Мінск прыехалі тры пакаленні Мазуравых. Дзеці, унукі і праўнукі былі ў захапленні ад беларускай сталіцы, дзе пачынаў свой прафесійны шлях першы сакратар ЦК КП Беларусі, першы намеснік старшыні Савета Міністраў СССР.

Мінск, якім мы ведаем яго цяпер, стаў такім у многім дзякучы Кірылу Трафімавічу. Маладоць звычайнага хлопца з вёскі на Гомельшчыне прыпала на няпросты перыяд. Былы партызан, адзін з кіраўнікоў антыфашысцкага падполля пасля вайны разам з іншымі аднаўляў гарадское жыццё. Дзякуючы яму сельская гаспадарка заірыскалася новымі фарбамі. Прычым многія рашэнні Мазурава часта ішлі насуперак ліній партыі.

Сёння цяжка паверыць, што невялікая Беларуская ССР была адной з дзявох бездзяцінных рэспублік вялікай краіны. І ўсё дзякуючы эфектыўнай працы Мазурава. Ужо падчас знаходжання ў Маскве ён кудыравану 29 міністэрстваў і ведамстваў. Але і на пасадзе першага намесніка старшыні саюзнага Саўміна ён ніколі не забываў пра Беларусь. Менавіта Мазураў паўплываў на тое, каб яго пераемнікам стаў яго сябар і аднадумца Пётр Машэраў. Дзякуючы Кірылу Трафімавічу мы ведаем сёння такім мемарыял у Хатыні. Гэта ён вярнуў добрае імя мінскаму падпольшчыку, які абвінавачвалі ў калабарацыянстве.

Ён у 39 гадоў стаў прэм'ер-міністрам. У 42 гады кіраваў БССР. Яго арганізатарскі талент, які праявіўся яшчэ ў гады вайны, спатрэбіўся і ў пасляваенны перыяд, калі неабходна было аднаўляць рэспубліку, якая ляжала ў руінах.

Пра гэтыя і іншыя перыпетыі лёсу першага ў свой час чалавека ў краіне гаварылі ў Доме Масквы падчас прэзентацыі дакументальнай кінастужкі праекта «Адваротны адлік» тэлеканала АНТ «Кірыл Мазураў. Непакорлівы беларус». Упершыню род-

Дачка Кірыла Мазурава Наталія КАПІТОНАВА (справа) і аўтар сцэнарыя фільма «Кірыл Мазураў. Непакорлівы беларус» Наталія ГОЛУБЕВА.

ныя Кірыла Трафімавіча ўбачылі такім сваёй бацьку, дзеда і прадзеда. — Пасля доўгага перыяду маўчання ў гісторыю вяртаюцца імяны тых людзей, якія шмат чаго зрабілі не толькі для Беларусі, але і для Савецкага Саюза, — значыцца дачка Кірыла Мазурава Наталія КАПІТОНАВА. — Па меры таго, як мінулыя падзеі сыходзяць ад нас усё далей, ярчэй на агульным фоне выяўляюцца асобы — у поўным сэнсе гэтага слова. Тая эпоха дала шмат выдатных людзей. І бацька быў адным з іх. Прайшоў вайну. На шматлікія пытанні адказваў, што ён не проста партызан, а вайсковец. І гэта адчувалася заўсёды з вялікай павагай ставіўся да ветэранаў. Ён у 39 гадоў стаў прэм'ер-міністрам. У 42 гады кіраваў БССР. Яго арганізатарскі талент, які праявіўся яшчэ ў гады вайны, спатрэбіўся і ў пасляваенны перыяд, калі неабходна было аднаўляць рэспубліку, якая ляжала ў руінах.

Пра гэтыя і іншыя перыпетыі лёсу першага ў свой час чалавека ў краіне гаварылі ў Доме Масквы падчас прэзентацыі дакументальнай кінастужкі праекта «Адваротны адлік» тэлеканала АНТ «Кірыл Мазураў. Непакорлівы беларус». Упершыню род-

ныя Кірыла Мазурава са здзіўленнем успрынялі навіну,

што ў Беларусі збіраюцца зняць кіно пра іх бацьку. Як прызнала другая дачка партыйнага дзеяча Алена, за ўсе гэтыя гады яны звязалі з тым, што стала не модным успамінаць кіраўнікоў той эпохі.

— Гэта быў нейкі перыяд забяцця: людзі чамусьці вырашылі, што быў толькі Машэраў і астатнія кіраўнікі рэспублікі, — працягвае Алена Мазурава. — Самі мы гэтае пытанне не ўздзімалі. Нам дастаткова таго, што мы бацьку любілі і паважалі. Шчыра кажучы, не вельмі верылі, што гэты фільм атрымаецца. А ён атрымаўся, дзе яшчэ вельмі цікавы.

Усе тры дзеці Мазурава нарадзіліся ў Мінску, але потым пераехалі ў Маскву. Наталія прыязджала сюды гадоў дзесяць таму. Алена апошні раз была ў беларускай сталіцы з бацькам у 1974 годзе.

— Адчувалі фантастычны! — прызналі сёстры. — Абсалютна змяніўся горад. Мы наведалі месцы, якія былі блізкія нам. Свой дом, школу, дзе вычыліся, дарогу, па якой хадзілі ў кансерватарыю. Такія настальгія раптам узнікла: гэта наш дом, наша Радзіма. Усе былі ўзрушаны: нічо не чакаў убачыць такі прыгожы і чысты горад, які вельмі мяняўся.

Падчас свайго знаходжання ў Мінску на Мазуравых вялікае ўражанне зрабіла Нацыянальная

бібліятэка. Наведлі і Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, дзе сустрэліся з прафесарска-выкладчыцкім саствам. І невыпадкова. У самі ўсе займаліся навукай. Маці быў кандыдатам гістарычных навук. Па яе шляху пайшла і Наталія. Дачка Алена — кандыдат эканамічных навук. З цэльнай сустрэлі Мазуравых і ў Нацыянальным архіве, дзе ўбачылі некаторыя сямейныя дакументы, частку з якіх у свой час перадала сюды жонка Кірыла Трафімавіча. У тым ліку і перагіску з Петрусём Брукым, з якім партыйны дзеяч вельмі сябраваў.

— Яны падтрымлівалі зносіны і пасля ад'езду бацькі ў Маскву, — расказала Алена Мазурава. — Лісты пісалі ў верхак. Прычым на беларускай мове, якую бацька вельмі добра ведаў і любіў. Унукі мала помняць свайго знакамітага дзеда, але і ім было што казаць. «Для мяне ён з'яўляўся неверагодна прагрэсіўным, — успамінае Іван Капітонаў. — У нас дома, напрыклад, спяваў Высоцкі. Дзед быў чалавекам, які меў зносіны абсалютна з рознымі людзьмі. Ён знаходзіў агульную мову як з багемай і прадстаўнікамі славянскіх ведамстваў краіны, так і са звычайнымі сялянамі».

Праўнукі дагэтуль не ўяўлялі, якім быў іх прадзед. Калі яны ўбачылі кінастужку «Кірыл Мазураў. Непакорлівы беларус», фонд у Нацыянальным архіве, то зразу маўляў, якую выдатную дынастыю працягаюць.

— Мяне ўразіла сіла волі і прынцыповасць характару маёго прадзеда, — прызнаўся праўнук Мазурава Фёдар. — Ён ніколі не здаваўся, заўсёды ішоў уперад. Гэта для нас добры прыклад таго, як сябе трэба паводзіць у жыцці. Я вельмі шчаслівы, што ў мяне быў такі прадзед.

Відаць, што гэта не пустыя словы: Фёдар Капітонаў прыехаў на прэзентацыю фільма ў Мінск з Англіі, дзе ён вучыцца. Калі юнак вярнецца ў Лондан, абавязкова расказае замежным адыяктам пра знакамітага прадзеда, гісторыю сваёй сям'і. У сваю чаргу, Мазуравы пам'януць яшчэ неаднойчы прыехаў у Беларусь, каб пападародкацца па ўсёй краіне, якая для іх — Радзіма.

Вераніка КАНЮТА

Прыёмная навіна

АДКРЫЦЬ СТАНЦЫЮ МЕТРО «МАЛІНАЎКА» ПЛАНУЕЦА 8 МАЯ

Адкрыццё станцыі метро «Малінаўка» плануецца на 8 мая 2014 года, пасля чаго ў паўднёва-заходняй частцы Мінска ўстаўляць у сілу новую схему руху наземнага гарадскога пасажырскага транспарту.

А ўжо 1 мая адкрыюць для руху праспект Дзяржынскага. Пра гэта на сустрэчы з жыхарамі Брылевічаў і Малінаўкі паведамлілі кіраўнік адміністрацыі Маскоўскага раёна Яўген Воўна і дырэктар ДУ «Сталічны транспарт і сувязь» Валерый Шкуратаў. Чыноўнікі сустрэліся з гараджанамі менавіта для абмеркавання запланаваных змяненняў у рабце гарадскога пасажырскага транспарту. — Завершана ўнутранае аздабленне новай станцыі метро. Цяпер заканчваюць работы ў самым тунэлі ад «Пятроўчыны» да «Малінаўкі», — расказаў Я. Воўна. — І прыкладзецца максімум намаганню для таго, каб у названы тунэль новая станцыя прыняла пасажыраў, а дабрацца да яе было зручна з усіх бліжэйшых мікрараёнаў. — Мы пастарэмае стварыць максімальна камфортныя ўмовы падвозу пасажыраў да станцыі метро «Малінаўка», — адзначыў В. Шкуратаў. — Пры гэтым прапануе да абмеркавання новую схему руху наземнага транспарту і гатовы ўлічыць усё пажаданні.

Пытанні ў мінчан узнікла німаля. Напрыклад, некаторы не задаваліся тое, што першыя аўтобусныя маршруты раніцай пачынаюць працаваць толькі ў 6.00, а метро адкрываецца на паўгадзіны раней. Іншыя скардзіліся на вялікі інтэрвал паміж аўтобусамі на 120-м, 97-м і некаторых іншых маршрутах. Цікавіліся гараджане і тым, ці з'явіцца дадатковыя аўтобусы на прыпынках «Некрасіўчына» і «Сямашкі», якія пакуль, на іх думку, абдзелены грамадскім транспартам. Спецыялісты патлумачылі, што распрацаваная схема прадуладжвае ўвядзенне новых маршрутаў (у тым ліку на ўказаных участках) і будзе ўдасканаленая на працягу месяца з улікам пажаданняў і заўваг пасажыраў. Не выключана і тое, што названыя транспарт будзе пачынаць працаваць раней — з улікам рэжыму работ метрапалітэна.

У ПАЛЁТ — ПА АБАНЕМЕНЦЕ

Авіякампанія «Белавія» распрацавала спецыяльны тарифны прадукт — абанемент «Скайпас «Белавія». Ён разлічаны на некалькі палётаў для пасажыраў, якія рэгулярна падародкацца на лініі Мінск — Масква.

Абанемент можна набыць на некалькі палётаў «туды-назад» (ад 2 да 8) з абслугоўваннем у эканамічным і бізнес-класе рознага тэрміну дзеяння (14 дзён, 1 і 3 месяцы). Кошт залежыць ад колькасці набытых палётаў «туды-назад» і класа абслугоўвання. Першы палёт пасажыраў браніруе на канкрэтную дату і рэйс. Наступныя палёты можна забраніраваць на любы зручны рэйс і дату — не пазней, чым за дзве гадзіны да вылету рэйса, пры наяўнасці свабодных месцаў у адпаведным класе абслугоўвання. У далейшым «Белавія» плануе распрацаваць дзеянне абанемента на рэйсы авіякампаніі з высокай частатой выканання палётаў.

Сяргей РАСОЛЬКА

Ведай нашых

ЗАБЫТЫ ПОДЗВІГ... ПЕРАКЛАДЧЫКА

Сёлета — 90 гадоў з дня нараджэння нашага земляка, ўсходазнаўца Уладзіміра Панасюка.

Перакладчыкаў згадваюць, як правіла, тады, калі непасрэдна патрэбна іх праца. Можна, нават чытаючы Маркеса, мала хто звяртае ўвагу на тое, што сярод яго праваднікоў на рускую моўную прастору ўсё і нашы землякі — Валяцін Тарас і Карлас Шэрман. Альбо ці ўсе ведаюць Язэпа Семжона, чытаючы па-беларуску «Пана Тадэвуша» Адама Міцкевіча? «Перакладчык служыць справе дружбы народаў, іх узаемнаму ўзабагацэнню і галіне культуры. Уся яго праца і ўсе яго прафесійныя навыкі вызначаюцца гэтай асноўнай яго мэтай», — пісаў некалі Мікалай Забалоцкі, які, між іншым, частку свайго таленту аддаў перакладчыцкай справе. Уладзімір Андрэвіч Панасюк, які нарадзіўся ў Полацку напрыканцы лютага 1924 года, ужо ў трыццаці гадоў завяршыў працу свайго жыцця — пераклад з кітайскай мовы рамана Ло Гуаньчжына «Трохцарства». Варта, відаць, сказаць, што ж гэта за твор. Раман быў напісаны ў XIV стагоддзі. І належыць да ліку чатырох асноўных класічных кітайскіх раманаў. Аўтар — Ло Гуаньчжын (каля 1330 — 1400), які выканаў сваю высокамастацкую працу па леталічных запісах прыводнага гісторыка Чань Шоу. Аповед — пра трыце стагоддзе нашай эры, пра тое, якім яно было для Кітая. Якраз у той час Паднябесная распалася на тры часткі — Вэй, Шу, У. Не ўсё ў рамане адпавядае рэчаіснасці. Але так ужо складалася, што давер чытача ўсім наступным пакаленням настолькі высокі, што гісторыю Кітая вывучаюць якраз па «Трохцарстве», часам ігнаруючы дакументальныя крыніцы. Такая ўжо сіла ў сапраўднага мастацкага слова!.

Перакладзены на пачатку 1950-х на рускую мову і выдадзены ў 1954 годзе, раман, несумненна, быў выяўленнем тагачасных палітычных зносінаў Кітая і Савецкага Саюза. Нават у Беларусі ў 1950 — на пачатку 1960-х пабачыў свет добры туніз кітайскіх кніг у перакладзе на беларускую. Пасля было доўгае «пахаладанне» ў адносінах Кітая і Савецкага Саюза. Але праўду быў настолькі магутным, што вырасла ці не пакаленне цікавых да Кітая перакладчыкаў, даследчыкаў. Уладзімір Панасюк назаўжды звязваў сваё жыццё з кітайскай усведамленнем свету. Акрамя «Трохцарства», наш земляк пераклаў на рускую мову «Выбранае» Сыма Цяня (Масква, 1956), «Сон у Чырвоным цераме» Сюэцзя Цао ў 2 тамах (Масква, 1958). Дарчыні, апошні са згаданых пісьменнікаў таксама досыць высока цэнціцца ў Кітаі. «Сон у чырвоным цераме» — з той жа «чэцвёрка» лепшых класічных кітайскіх раманаў.

Далейшая ўсходазнаўчая кар'ера нашага земляка была звязана ў асноўным з грунтоўнымі заняткамі кітайскай мовай. Пасля абароны кандыдацкай дысертацыі ў 1954—1964 г. Уладзімір Андрэвіч выкладаў у Ваенным інстытуце замежных моў. Затым больш за дваццаці гадоў працаваў у Інстытуце ўсходазнаўства Акадэміі навук СССР. Памёр ураджэнец Полацка 14 студзеня 1990 года. Каля навуковых інтарэсаў У. Панасюка вызначылася з тэмы дысертацыі — «Ужыванне мадалных дзеясловаў у сучаснай кітайскай мове і іх класіфікацыя». Вучоны — аўтар больш за 60 навуковых работ. У сувязі з ім'ем в. Суханавым выдаў «Вялікі кітайска-рускі слоўнік» (Масква, 1983). І цяпер зробленае Уладзімірам Панасюком запатрабавана. А сам прыклад яго жыцця — узор сапраўднага вучонага і сапраўднага майстра мастацкага перакладу.

Мікола БЕРЛЕЖ

Белгазпромбанк Энергия твоего будущего! Совместное белорусско-российское ОАО «Белгазпромбанк» 220121, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2. Телефон для справок: 120 Адрес размещения годового отчета: http://www.belgazprombank.by/about/finansovye_pokazateli/finansovaya_otchetnost/finansovaya_otchetnost_rb/godovaya_ru_fo/godovie_buhgalterskie_otchet_po_formam/godovoy_bo_2013/

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 г. (в миллионах белорусских рублей) Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт положительной записи, 2013 год, 2012 год.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей) Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт положительной записи, 2013 год, 2012 год.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей) Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, уставный фонд, резервный фонд, накопленная прибыль (убыток), фонды передела статей баланса, всего капитал.

Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, 2013 год, 2012 год. Includes sections: Раздел I. За год, предшествующий отчетному; Раздел II. За отчетный год.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей) Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт положительной записи, 2013 год, 2012 год.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей) Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт положительной записи, 2013 год, 2012 год.

Председатель правления В.Д. Бабарико
Главный бухгалтер Т.М. Пивовар
Дата подписания: 24 января 2014 года

Лицензия на осуществление банковской деятельности № В
Выдана Национальным банком Республики Беларусь 24.05.2013. УНП 100429079
Достоверность бухгалтерского баланса, отчета о прибыли и убытках, отчета об изменении капитала, сведений о совокупном доходе, отчета о движении денежных средств подтверждена.
Директор АОО «Аудитэл» А.И. Палковский

Аудиторское общество с ограниченной ответственностью
220090, г. Минск, Логойский тракт, 22а, пом. 46, к. 410
Тел./факс: 268 52 96, тел. 268 52 97, 268 52 98 e-mail: auditel@mail.ru

Исх. 1
24 января 2014г.
АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
по годовой финансовой отчетности
ОАО «Белгазпромбанк»
за период с 01 января по 31 декабря 2013 года

Аудитруемое лицо:
Открытое акционерное общество «Белгазпромбанк»;
место нахождения (юридический адрес): 220121, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2;
сведения о государственной регистрации: ОАО «Белгазпромбанк» зарегистрировано в Национальном банке Республики Беларусь 28.11.1997, регистрационный номер 16;
УНП 100429079.

Аудиторская организация:
Аудиторское общество с ограниченной ответственностью «Аудитэл»;
место нахождения (юридический адрес): 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22а, пом. 46, к. 410;
сведения о государственной регистрации: АОО «Аудитэл» имеет свидетельство о государственной регистрации коммерческой организации, выданное Минским городским исполнительным комитетом решением от 28 сентября 2007 г. № 1097;
УНП 100591487.

Нами проведен аудит прилагаемой годовой финансовой отчетности ОАО «Белгазпромбанк», состоящей из:
бухгалтерского баланса на 01.01.2014;
отчета о прибыли и убытках, отчета об изменении капитала, отчета о движении денежных средств с 01 января по 31 декабря 2013 года;
поскольку записки.

а также составленной на основании годового отчета ОАО «Белгазпромбанк» отчетности по формам 2801 «Расчет достояния нормативного капитала», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе», 2809 «Расчет ликвидности».
Руководство ОАО «Белгазпромбанк» несет ответственность за подготовку и представление годовой финансовой отчетности ОАО «Белгазпромбанк» в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности. Данная ответственность распространяется на разработку, внедрение и поддержание надежного функционирования системы внутреннего контроля, которая должна обеспечивать подготовку достоверной годовой финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений в результате ошибок или недобросовестных действий; выбор и применение надлежащей учетной политики, а также обоснованных оценочных значений.

Мы несем ответственность за выраженное нами мнение о достоверности данной годовой финансовой отчетности и соответствии совершенных ОАО «Белгазпромбанк» банковских и иных операций законодательству, основанное на результатах проведенного аудита.

Аудит проведен в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной годовой финансовой отчетности.

В ходе аудита нами были выполнены аудиторские процедуры для получения аудиторских доказательств, подтверждающих значения и раскрытие информации в годовой финансовой отчетности. Отбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения годовой финансовой отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения годовой финансовой отчетности нами рассматривалась система внутреннего контроля ОАО «Белгазпромбанк» с целью планирования дальнейших аудиторских процедур в зависимости от оцененных рисков, а не для выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.

Аудит также включал оценку правомерности применяемой учетной политики, обоснованности оценочных значений и общего представления годовой финансовой отчетности.

Мы считаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.
По нашему мнению, годовая финансовая отчетность ОАО «Белгазпромбанк», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Банка на 1 января 2014г., результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2013г., при этом совершенные ОАО «Белгазпромбанк» банковские и иные операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.
Нами подтверждена достоверность информации, включенной в отчетность по формам 2801 «Расчет достояния нормативного капитала», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе», 2809 «Расчет ликвидности».

Директор АОО «Аудитэл» А.И. Палковский
Аудитор, возглавляющий аудит О.А. Богданевич
Дата подписания: 24 января 2014г.
Аудиторское заключение получено:
Председатель правления ОАО «Белгазпромбанк» В.Д. Бабарико
Дата получения: 24 января 2014 г.

Усе з першых дзён вельмі адказна паставіліся да вучобы, таму многія сёння атрымалі заахвочванні. Наогул, падтрымка, разуменне і дружба — галоўныя складнікі, без якіх прыйшлося б вельмі цяжка.

АХОВЫ

ПАДЗНАКАМ САВЫ

№ 3 (42)

СУМЕСНЫ ВЫПУСК «ЗВЯЗДЫ» І ДЭПАРТАМЕНТА АХОВЫ МУС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

З'явілася магчымасць перадаваць відэамалюнак з ахоўнага аб'екта на пульт цэнтралізаванага назірання. Магчыма, у бліжэйшай будучыні такі відэамалюнак мы зможам перадаваць і заказчыку.

«З НЕЦЯРПЕННЕМ ЧАКАЕМ ПЕРШЫ ПРАЦОЎНЫ ДЗЕНЬ»

Адбылася ўрачыстая цырымонія выпуску курсантаў Цэнтра павышэння кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў Дэпартамента аховы МУС. Курсанты чатырох вучэбных груп скончылі сваё навучанне, і ўжо хутка наступіць іх першы паўнаватрасны працоўны дзень. Якія эмоцыі напаяваюць выпускнікоў вучэбнага цэнтра, якія ў іх планы на будучыню і з якім настроем увойдуць яны ў дарослае жыццё?

Не падману, калі скажу, што ў жыцці курсанта ёсць два найбольш адказныя моманты: прыняцце прысягі і ўрачысты выпуск. Прычым гэтыя моманты хвалюць нават тых, хто назірае збоку, у якасці глядача. На стравым пляцы цэнтра, як на лінейцы, выстраіліся выпускнікі. Уся ўвага выкладчыкаў і кіруючага саставу дэпартамента — на віноўнікаў урачыстасці. З асаблівай увагай сплуклі курсанты наказ на дарогу начальніка Дэпартамента аховы МУС, палкоўніка міліцыі Вадзіма Сіняўскага. Адрываючы ўрачыстае мерапрыемства, ён падзякаваў хлопцам за паспяховае вучэнне, выказаў упэўненасць, што яны з гонарам папоўняць шэрагі дзейных супрацоўнікаў дэпартамента і, акрамя непасрэдных абавязкаў па забеспячэнні аховы аб'ектаў усіх формаў уласнасці, уносяць значны ўклад у захаванне грамадскага парадку. Таксама Вадзім Сіняўскі расказаў пра спецыфіку службы падраздзяленняў аховы, падкрэсліў і мабільнасць і вокатненную гатоўнасць прыйсці на дапамогу.

Ён таксама засяродзіў увагу на тым, што навастанавіў супрацоўнікаў міліцыі ўвайшлі ў калектыв, які мае славетныя традыцыі, а іх неабходна зберагчы і прадоўжыць. Галоўнае, што аб'ядноўвае кожнага з прысутных тут — гэта шчырае служэнне свайму народу і дзяржаве. Рашэннем начальніка Дэпартамента аховы за добрасумленнае выкананне службовых абавязкаў у перыяд навучання, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці цэнтры і поспехі ў асваенні вучэбнай праграмы шэраг выпускнікоў ўзнагароджаны пісьмамі з

Віншуючы выпускнікоў, начальнік дэпартамента сказаў: «Мы не сумняваемся, што ў сваёй дзейнасці вы будзеце працягваць высокую паўчыню абавязку, кампетэнтнасць і ініцыятыўнасць. Пераймайце досвед старэйшых таварышаў і нашых ветэранаў. Будзьце прыкладам ва ўсім».

Начальнік установы адукацыі палкоўнік міліцыі Віталій Дамітрыев павітаваў курсантаў з паспяховым заканчэннем першалагоднага этапу ў іх прафесійным станаўленні. І нават моцны вечер не заглушыў гучнае трохразовае «ўра» курсантаў. Напрыканцы выпускнікі прайшлі ўрачыстым маршам перад кіруючым саставам дэпартамента і выкладчыкамі цэнтра.

Трыццаць дзевяты ўзвод (дарэчы, адзін з лепшых на курсе) сустрэў нас поўным саставам у адной з вучэбных аўдыторый. Сур'ёзныя маладыя людзі, пераважна з Брэсцкай, Магілёўскай і Гомельскай абласцей, спяшаюцца падзяліцца ўражаннямі аб вучобе, аб меркаванні далейшае праходжанне службы і перспектывы.

Камандзір узвода, радавы міліцыі Раман Цыганкоў: «У нас вельмі дружны ўзвод. Усе з першых дзён навучання вельмі адказна паставіліся да вучобы, дзякуючы чаму многія сёння атрымалі заахвочванні. Наогул, падтрымка, разуменне і дружба — галоўныя складнікі, без якіх прыйшлося б вельмі цяжка. І ў нас усё гэта ёсць. Я веру, што мы не страцім адно аднаго, а будзем падтрымліваць сяброўства, з'яўляючыся ўжо не курсантамі, а паўнапраўнымі супрацоўнікамі Дэпартамента аховы».

Дзяніс Петрачэнка, які атрымаў пісьмо з падзякай ад начальніка дэпартамента, мае намер у абавязковым парадку прадоўжыць вучобу. У планах — паступленне ў Акадэмію МУС Рэспублікі Беларусь. «У будучыні я бачу сябе афіцэрам міліцыі. Гэта мая мара. І я да яе ўпэўнена іду», — прызнаўся Дзяніс.

На пытанне, якая дысцыпліна захапіла найбольш, хлопцы хорам адказалі, што цікавым было ўсё. Пасля «рауэмовых» дысцыплін з задавальненнем займаліся фізічнай падрыхтоўкай. Заняткаў спортам, на іх думку, ніколі не было шмат. Запомнілася курсантам і стажыроўка. Таму з нецярпеннем выпускнікі чакаюць свой першы працоўны дзень.

ПАКУЛЬ ДРЭМЛЮЦЬ АЎТАЎЛАДАЛЬНІКІ...

Каля чатырох гадзін раніцы нарад Ленінскага аддзела аховы г. Мінска ў складзе старшых сяржантаў міліцыі Аляксандра Біскупы і Дзмітрыя Коўшара патрулявалі прамысловую зону «Калядзічы». Увагу міліцыянераў прыцягнула старэнькая «Audi 80», якая стаяла на ўзбочыне з адчыненымі дзверцамі. У салоне аўтамабіля гучна іграла музыка...

Праз некалькі хвілін у цэнтры з'явіліся патэнцыйныя ўладальнікі. Гэты дуэт выклікаў у ахоўнікаў некаторае падзёртанне. Каб не прыцягнуць да сябе ўвагі, старшы сяржанты паспрабавалі зрабіць выгляд, што не заўважылі паўночнікаў — праехаў міма, не спыняючыся, а вось калі іншарамі крыху зменшылі хуткасць, што дапамагло заўважыць яшчэ адзін дзіўны факт: у салоне гарэла святло, а на прадзнім сядзенні ляжаў пісталет. Як здолела, пнеўматычны.

Міліцыянеры прынялі рашэнне прытаіцца непадалёку, якраз за аўтафургонам, і сталі назіраць, што ж будзе далей. Чаканне перальніцы адзін з падзавараных — ён вярнуўся ў транспартны сродак і заняўся сваімі справамі. У гэты момант экіпаж аховы накіраваўся да яго для праверкі дакументаў і высвятлення абставін такой познай прагулкі. Падчас гутаркі стала вядома, што хлопцэ 1990 г.н. з'яўляецца жыхаром Мінскага раёна. Скажаце нешта зразумелае наконт свайго месцазнаходжання ён не змог, кожны раз выдумляючы новую версію. Ды і добры падпітак адбыўся на янасіці тлумачэння. Пры аглядзе ў залпнічку затрыманага знайшлі пальчаткі, розныя прынады для адрывацы і згону аўташамы. А калі міліцыянеры аглядзелі «Audi 80», то выявілі правернуты замок дзверцаў вадзіцеля.

Следча-аператыўная група, якая прыбыла на месца затрымання, устанавіла законнага ўладальніка выкрадзенага аўта. Ён аказаўся жыхар Ліды, які ўперак пагадзіўся ў сталіцу. Гаспадар быў вельмі здзіўлены і ніяк не мог паверыць, паколькі яшчэ а палове другога гадзіны ночы машына дакладна стаяла на вуліцы Сямёнава.

Замыслині аказаўся аўтазłodзецем са стажам, пра гэта сведчаць неаднаразовыя судзімыя. Як мінімум тры факты разукмеплектавання аўтатранспарту было ўчынена на тэрыторыі Заводскага раёна сталіцы. Цяпер яго «паслужны» спіс папоўніўся — Ленінскім раённым аддзелам Следчага камітэта заведзена крымінальная справа. Дапаможнае другога амагара начных прагулак да гэтага і падобных злачынстваў вызначаецца.

Алена ЯРМАЛІНСКАЯ.

ЯК ЗБЕРАГЧЫ МАЁМАСЦЬ

Пытанне бяспекі свайго жылля кожны з нас вырашае па-рознаму: адны ставяць сучасныя замкі, другія, па-даўнейшаму, даяраюць чатырохногім ахоўнікам — сабакам, трэція спадзяюцца на ўдачу. Аднак многія выбіраюць самы надзейны спосаб аховы маёмасці — усталяваюць ахоўную сігналізацыю. Пра тэхнічныя магчымасці ў сферы ахоўных паслуг расказвае намеснік начальніка Мінскага абласнога ўпраўлення Дэпартамента аховы МУС Рэспублікі Беларусь падпалкоўнік міліцыі Вадзім ВАЗНЯСЕНСКІ.

— Вадзім Валер'евіч, які змяняюць тэхнічныя магчымасці аховы нашага жылля? — Сучасны рытм жыцця і тэхнічны прагрэс патрабуюць ад нас існасці ў нагу з часам. Абсталяванне, якое мы выкарыстоўваем гадоў дзесяць таму, сёння ўжо састарела. Услед за Бельгэкам, які выкарыстоўвае сучасныя спосабы перадачы даных і сучасныя матэрыялы, такія, як оптавалонна, на новы ўзровень выходзім і мы. Наша абсталяванне перайшло на такія фарматы перадачы даных, як ADSL і GPON. Яшчэ некалькі гадоў таму разам з Бельгэкам мы былі звязаны на медна-тэлефоннай ліній сувязі. Сёння ж выкарыстоўваем і радыёканал, і GSM-канал, і, як я ўжо казаў, оптавалонныя лініі. Згодна з графікамі, складзенымі Бельгэкам, паступова ўсе раёны валодзіць пераходзяць на оптавалонныя лініі сувязі, адпаведна пераабсталяваюцца і мы.

сістэмы далёкасця работы такой бірулькі вар'іруецца ад 100-150 метраў да кіламетра. Знаходзячыся на прысядзібным участку, заказчык заўсёды можа выклікаць дапамогу. Такую паслугу не варта бітацца з такім паняццем, як ахова фізічных асоб, калі заказчык носіць з сабой GPS-прыёмнік і пры форс-мажорных абставінах націскае трывожную кнопку. У гэтым выпадку на пульт ідзе сігнал аб спрацоўванні і групе затрымання перадаюцца каардынаты месцазнаходжання кліента. Тэхнічныя магчымасці аказання такой паслугі ў нас ёсць, мы карыстаемся распрацоўкамі расійскіх калег, аднак у нас пакуль адсутнічае попыт на такую паслугу.

— Колькі будзе каштаваць абсталяванне двухкапавай кватэры ахоўнай сігналізацыяй? — Калі гаварыць пра кватэру, якая знаходзіцца не на першым і апошнім паверхах, то мінімальны патрабаванні па тэхналагічнасці прадугледжваюць блакіроўку ўваходных дзвярэй і ўстаноўку хаця б аднаго аб'ёмнага апавяшчальніка. Усё гэта абдыцця прыблізна ў два мільёны беларускіх рублёў.

— Вадзім Валер'евіч, як аб'ёмныя апавяшчальнікі рэагуюць на хатніх гадаванцаў? — Сучасныя аб'ёмныя апавяшчальнікі не будуць рэагаваць на свайкоіх жывёл, але, калі, напрыклад, папугай вылешуе з клеткі і сеў на апавяшчальнік, то, зыходзячы з тэхнічных характарыстык, прыбор усё ж спрацуе. У такіх выпадках група затрымання складае акт бедстаўнага выкліку і начальнік падраздзялення або папярэджвае заказчыка, аб, калі такія выпадкі адбываюцца з зайдзронай рэгулярнасцю, вылісае штраф. Грашовыя страты пры гэтым мінімальныя — каля 20 тысяч рублёў.

— Як часта адбываюцца бедстаўныя выклікі? — Асноўная частка такіх спрацовак адбываецца па ініцыяцыі і, нарэшце, так званая ахоўная сігналізацыя без рэагавання. Расстумачу, што гэта азначае. У залежнасці ад колькасці груп затрымання ў падраздзяленні, ад населенага пункта разлічваецца радыус рэагавання. Калі дом знаходзіцца на адлегласці звыш разлічанага радыуса, то з заказчыкам складаецца дагавор, дзе пазначана, што група затрымання на гэты аб'ект не выйвае. Пры несанкцыянаваным пранікненні на ахоўны аб'ект на наш пульт цэнтралізаванага назірання паступае адпаведны сігнал. Пасля гэтага дзятурны пульт інфармуе РАУС і заказчыка аб спрацоўцы. Зразумела, на аб'екце можа знаходзіцца значныя, таму туды выязджае следча-аператыўная група РАУС.

— На гэты момант у нас тры асноўныя віды паслуг па ахове жылля грамадзян — гэта традыцыйная ахоўная сігналізацыя, трывожная сігналізацыя і, нарэшце, так званая ахоўная сігналізацыя без рэагавання. Растумачу, што гэта азначае. У залежнасці ад колькасці груп затрымання ў падраздзяленні, ад населенага пункта разлічваецца радыус рэагавання. Калі дом знаходзіцца на адлегласці звыш разлічанага радыуса, то з заказчыкам складаецца дагавор, дзе пазначана, што група затрымання на гэты аб'ект не выйвае. Пры несанкцыянаваным пранікненні на ахоўны аб'ект на наш пульт цэнтралізаванага назірання паступае адпаведны сігнал. Пасля гэтага дзятурны пульт інфармуе РАУС і заказчыка аб спрацоўцы. Зразумела, на аб'екце можа знаходзіцца значныя, таму туды выязджае следча-аператыўная група РАУС.

— Як часта адбываюцца бедстаўныя выклікі? — Асноўная частка такіх спрацовак адбываецца па ініцыяцыі і, нарэшце, так званая ахоўная сігналізацыя без рэагавання. Растумачу, што гэта азначае. У залежнасці ад колькасці груп затрымання ў падраздзяленні, ад населенага пункта разлічваецца радыус рэагавання. Калі дом знаходзіцца на адлегласці звыш разлічанага радыуса, то з заказчыкам складаецца дагавор, дзе пазначана, што група затрымання на гэты аб'ект не выйвае. Пры несанкцыянаваным пранікненні на ахоўны аб'ект на наш пульт цэнтралізаванага назірання паступае адпаведны сігнал. Пасля гэтага дзятурны пульт інфармуе РАУС і заказчыка аб спрацоўцы. Зразумела, на аб'екце можа знаходзіцца значныя, таму туды выязджае следча-аператыўная група РАУС.

— Як часта адбываюцца бедстаўныя выклікі? — Асноўная частка такіх спрацовак адбываецца па ініцыяцыі і, нарэшце, так званая ахоўная сігналізацыя без рэагавання. Растумачу, што гэта азначае. У залежнасці ад колькасці груп затрымання ў падраздзяленні, ад населенага пункта разлічваецца радыус рэагавання. Калі дом знаходзіцца на адлегласці звыш разлічанага радыуса, то з заказчыкам складаецца дагавор, дзе пазначана, што група затрымання на гэты аб'ект не выйвае. Пры несанкцыянаваным пранікненні на ахоўны аб'ект на наш пульт цэнтралізаванага назірання паступае адпаведны сігнал. Пасля гэтага дзятурны пульт інфармуе РАУС і заказчыка аб спрацоўцы. Зразумела, на аб'екце можа знаходзіцца значныя, таму туды выязджае следча-аператыўная група РАУС.

Наталля СВДУНОВІЧ. Фота аўтара.

САПРАЎДЫ ЛЕПШЫЯ

Калі ўваходзіў у Ленінскі аддзел аховы сталіцы, цяжка не заўважыць вялікі вымпел «Лепшаму аддзелу аховы». Вясной 2013 года начальнікам Мінскага гарадскога ўпраўлення аховы, палкоўнікам міліцыі Юрыем Федаранкам прынята рашэнне заснаваць пераходны вымпел, якім будзе ўзнагароджвацца лепшае сталічнае падраздзяленне. Па выніках службовай дзейнасці за 2013 год менавіта «ленінец» ўдастоены гэтага ганаровага звання. На гэты конт у кіраўніка аддзела-пераможцы сваё меркаванне: «Я ўпэўнены: гэта не выпадковасць, а заканамерны вынік, — кажа Валерый Дашкоўскі. — І ў дасягненні гэтага выніку ёсць заслуга кожнага члена нашага калектыву: ад ветэрана да радавога міліцыі, які толькі прыйшоў на службу, ад начальніка да электрамандра. Сваімі пераамагі ў службе і працы мы ствараем гісторыю нашага аддзела».

А пачалася гісторыя гэтага аддзела 24 жніўня 1959 года. Ахова аб'ектаў ажыццяўлялася пельшым патрулем. На працягу 55 гадоў калектыву аддзела карыстаецца заслужаным прызнаннем і паваягай які сярэд калег, так і сярод жыхароў раёна. Ды і як можа быць інакш, калі сваю бяспеку ім даверылі Выканаўчы камітэт СНД, Нацыянальны мастацкі музей, ААТ «Элема» і многія іншыя прадпрыемствы і арганізацыі раёна, а таксама больш як 6200 жыхароў.

Пра свой аддзел і дасягнуты вынік мы пагутарылі з начальнікам сталічнага Ленінскага аддзела Дэпартамента аховы, падпалкоўнікам міліцыі Валерыем Дашкоўскім.

— Валерый Уладзіміравіч, у супрацоўніцтве аддзела аховы даччынага ва раёна хапае працы? — У нас спраў хапае заўсёды. На дзейнае і мернае функцыянаванне прадпрыемстваў, спакой жыхароў —

гэта і іншае шмат у чым залежыць ад дакладных і зладжаных дзеянняў нашых супрацоўнікаў. Вядома, гаворачы мовай аднаго з героў савецкага фільма аб міліцыі: «У нас не Х'юстан або Чыкага, разборак бандыцкіх груповак няма», але хуліганна, які расперазаўся пад уплывам алкаголю, таксама ж камусьці трэба ставіць на месца. Напрыклад, 14 студзеня групай затрымання батальёна міліцыі, якая выйшла на сігнал «Трывога», што паступіў на пульт аховы з гандлёвага дома «Палесце», быў затрыманні 34-гадовы мінчанін. У кране ён быў вітрынны стэлаж. А гэта ж спалны раён, і ў кране было шмат дзятцы. Супрацоўнікі аховы ўхілярамі хулігана, а нанесены матэрыяльны урон яму прыйшлося пакрыць цалкам. І такіх прыкладаў мноства. Сёння нарады міліцыі аховы з'яўляюцца самым мабільным падраздзяленнем у раёне. На маршрутах задзейнічана шэсць

аўтапатрулёў. Касцяк падраздзялення складае батальён міліцыі. Толькі ў 2013 годзе супрацоўнікамі аддзела раскрыта 158 злачынстваў: грабжыя, крадзяжы, згон, забойствы...

— Што дапамагло вашаму аддзелу стаць першым? — Усе мы даўно ведаем прыказку «Цяжка ў вучэнні — лёгка ў быццё». Такі ў ахове: час — не адзіны крытэры ацэнкі дзейнасці супрацоўнікаў. Пры вучэбным затрыманні ўмоўныя людзям даць: як група затрымання пад'ехала да аб'екта, як супрацоўнікі выходзяць са службовых машын, які блакіруюць аб'ект або кватэру, зыходзячы з тактычных характарыстык. Гэта і многае іншае абавязкова фіксуецца: прыём сігналаў трывог, аператыўнасць у прыняцці рашэння дзятурнай па часці, выбар самага кароткага шляху да аб'екта, вядзенне радыёабмену. Пасля ўсё падвргаецца аналізу.

— У вашым калектыве прысутнічаюць людзі, на якіх раўноўна маладыя супрацоўнікі? — Без сумнення. Асабліва, вельмі важную ролю адыгрываюць

Так атрымалася, што інтэр'ю з начальнікам Ленінскага аддзела аховы сталіцы праходзіла напярэддзі жаночага свята, і мы сталі міжвольнымі сведкамі таго, які тэлекант «СТБ» здымаў святочны сюжэт, галоўнымі героямі якога стала маладая сям'я Дзедзік Аляксандр і Настасся з'яўляюцца супрацоўнікамі гэтага падраздзялення. Старшы сяржант міліцыі Аляксандр Дзедзік служыць міліцыянерам-кінолагам, а яго жонка Настасся (дарэчы, таксама сяржант) — міліцыянер батальёна.

Па традыцыі, як у ваенных, так і ў міліцыйскіх сем'ях, звычайна жонка адраўлялася са мужам да яго месца службы. Тут жа ўсё здарылася з дакладнасцю да наадварот. Пазнаёміліся Аляксандр (тады яшчэ міліцыянер-кінолаг Ленінскага (г. Брэст) аддзела аховы) і Настасся ў Вучэбным цэнтры Дэпартамента аховы. Саша прыхаў на курсы павышэння кваліфікацыі, а Настся праходзіла першапачатковую падрыхтоўку. Не прайшоў і год з моманту знаёмства, а малады чалавек працягнуў службу на пасадзе міліцыянера-кінолага Ленінскага аддзела, але ўжо ў сталіцы. Валерый Дашкоўскі станоўча адзываецца аб маладой сям'і. Настся з'яўдзіць вельмі адказна падмыкчыла да працы, ды і Аляксандр — прафесіянал сваёй справы. Дарэчы, да таго студзенскага затрымання, згаданага напачатку, дзе экіпаж затрымаў хулігана ў гандлёвым доме «Палесце», міліцыянер-кінолаг мае прамое дачыненне: ён быў у складзе групы затрымання.

Ленінскі аддзел аховы — гэта баявая садружнасць высокакваліфікаваных працоўнікаў, якая паспяхова выконвае вялікія аб'ёмы і складаныя задачы. За больш чым паўвекавую гісторыю аддзела вырасталі і ўмацаваліся міліцыянер-кінолаг і вяртаваўся служба, павысуючы ўзровень прафесійнай падрыхтоўкі, тэхнічнае забеспячэнне і ўзброенасць супрацоўнікаў. Тэхнічныя навіны дазваляюць пастыхова змагацца з любымі заамахам на ўзятых пад ахову аб'екты, у корані спыняць любіва віды злачынстваў і правапарушэнняў на тэрыторыі Ленінскага раёна сталіцы.

Мікалай НАРБУТОВІЧ. Фота аўтара.

НА КРЫЛАХ ДАБРА — ДА ДЗЯЦЕЙ

Далей быў не менш цікавы падарунак — дэманстрацыя работы службава-вышукавых сабак абласнога ўпраўлення. Паказальны выступленні па агульным курсе дрэсіроўкі нямецкіх аўчарак Норы і Зеўса, і асабліва затрыманне імі злачынца, так спадабаліся дзецям, што сабак яшчэ доўга не хацелі адпускарыць.

У рамках гэтай акцыі дзіцячаму дому былі падрыхтаваны невялікія, але неабходныя падарункі, а дзедзі ад супрацоўнікаў атрымалі салодкія сюрпрызы. — Калі раней мы шукалі школы, у якіх можна праводзіць нашы акцыі, — адзначае начальнік ўпраўлення, палкоўнік міліцыі Алег Самаско, — то цяпер да нас людзі самі звяртаюцца па дапамогу. Асабліва прыемна, калі з падобнай ініцыятывай выступаюць валанцеры. Бо дзедзі — гэта наша будучыня. Чужыя дзятцы не павінна быць. І калі сёння мы можам паўплываць на іх лёс, будзьце ім свята і ўсмешкі, то мы павінны абавязкова гэта зрабіць.

Уладзімір ДЗЕМЕНКАВЕЦ. Фота аўтара.

«Гарачы» вылет

Вогненная небяспека ў дачным пасёлку на Барысаўшчыне.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Узняўшыся на вышыню 300—350 метраў, мы убачылі над гарызонтам добры дзясятка бела-шэрых слупоў дыму. Стала зразумела: палёт лёгкім не будзе. Выключная празрыстасць паветра дазваляе бачыць нават дробныя ачагі ўзгарання на адлегласці да 30 кіламетраў. Патрульны борт павінен мяняць курс і імчацца да гэтых крыніц небяспекі, каб высветліць, наколькі хутка распаўсюджаецца полымя і ці не нясе яно пагрозу навакольнаму асяроддзю і, тым больш, населеным пунктам.

Першае полымя, якое бязлітасна зішчала сухую расліннасць абалал развязаці дарог на аўтастрадзе Маладзечна — Валожын, лётчыкі заўважылі ўжо праз некалькі хвілін пасля ўзлёту. На шчасце, лясных пасадак паблізу не было і тэрмінова выклікаць наземную службу выратавальнікаў назіральнікам не давялося.

— Прычынай гэтага ўзгарання мог стаць і наўмысны падпал, і выпадкова непаташаная запалка альбо цыгарэта, — тлумачыць Уладзімір Ганчароў. — У 99 працэнтах такіх узгаранняў прычынай з'яўляецца чалавечы фактар.

Праз ілюмінатары самалёта відаць, як ззяюць чорныя пламя зямлі — змрочна выглядаюць апаленыя берагі рэчак і сельгаспалаткі, палоскі зямлі ўздоўж электраліній і ўзбочыны шасэйных дарог і прасёлкаў. Усё гэта — відавочная справа рук чалавека, вынік палаяў, якія ў гэты час забаронена рабіць. Вось пад крылом адрываецца карціна ахопленая полымем маладога бярозніка, а праз некалькі дзясяткаў кіламетраў экіпаж фіксуе і пажарышча на ўскраіну ляснога масіва: агонь ужо «ўваходзіць» у лес. Па радыёсувазі ў бліжэйшае лясніцтва лясціць тэрміновае паведамленне пра небяспеку. На працягу маршруту пілоты-назіральнікі

паспелі адправіць яшчэ пяць неадкладных паведамленняў...

Вялікі слуп дыму, на які здалёк звярнуў увагу лесапатрульны экіпаж, сведчыў пра сур'ёзнае ўзгаранне. І яго спраўдзілася: ў вогненным коле апынуліся некалькі дачных пабудов каля вёскі Галубы Барысаўскага раёна. З вышыні было відаць, як полымя ахапіла дом, а людзі, якія мітусіліся вакол вогнішча, не маглі даць ужо ніякай рады. У гэтым выпадку спадзявацца можна толькі на пажарных з МЧС. Яшчэ больш жудаснае відарышча паветраныя назіральнікі зафіксавалі ў Вілейскім раёне на ўскраіну вёскі Варонічы. Тут полымя ахапіла ўсе гаспадарчыя пабудовы аднаго з падвор'яў. На шчасце вёска, ведаю адганяў полымя ў бок лесу. Уладзімір Ганчароў быў першым, хто паведаміў пра бяду наземным выратавальнікам. Яшчэ каля 15 вялікіх узгаранняў былі заўважаны ў суботні дзень з самалёта АН-2, на барацьбу з якімі, на шчасце, ужо спяшаліся леснікі і пажарныя.

— З зямлі лясны пажар фіксуеца запознена, калі полымем ахоплены не менш як два гектары, а патушыць такую плошчу складана, — кажуць пілоты. — З вышыні ж можна убачыць ачаг на ранняй стадыі, выклікаць дапамогу, у выніку чаго не пацярпіць больш за адну-дзве соткі лясных насаджэнняў.

Суботні рэйд над Міншчынай пабіў усе ранейшыя рэкорды: экіпажу «Беллесавія» давялося правесці ў паветры пяць з паловай гадзін, перадолюючы адлегласць амаль у 700 кіламетраў. Першы вылет пасля паўгадавога асенне-зімовага перапынку аказаўся па-сапраўднаму гарачым. А што ўжо напружаным, хвалючым і, вядома, свечасным. Заспець небяспеку на любой яе стадыі ніколі позна не бывае.

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

Пілот самалёта Аляксандр ДЗЯВЯТНІКАЎ і авіятэхнік Анатоль КАЗАРБЕЦ працяраць гаюнацэц самалёта АН-2 да вылету.

Замор'е

МОЦНАЯ ГАЛАВА І РЕАКТЫЎНАЯ КАЛЯСКА

Жыхар Пакістана Махамад Рашыд устанавіў новы рэкорд у незвычайнай дысцыпліне — разбіванне галавы грэцкага арэха. На маладзёжным фестывалі ў Пенджабе яму ўдалося раскалоць 155 арэхаў за адну хвіліну.

Папярэдняе дасягненне належала амерыканцу Ашрыфе Фурману; у пачатку 2013 года ў Нью-Ёрку ён разбіў 44 грэцкія арэхі за хвіліну. Пры гэтым яго лоб быў заматын шалікам. У той час як пакістанец «працаваў» без усялякай абароны. Пра новага рэкардсмена вядома, што ён захапляецца баявымі мастацтвамі. Дасягненне Рашыда стала не адзіным на фестывалі ў Пенджабе. Так, яшчэ адзін жыхар Пакістана, Махамад Арбаб, таксама ўстанавіў сусветны рэкорд, выканаўшы 65 адцісненняў з грузам вагой каля 18 кілаграмаў.

Іншае незвычайнае дасягненне належыць жыхару Вялікабрытаніі Мэту Макоўну, які летася ўстанавіў рэкорд хуткасці пры яздзе на калёсцы з супермаркета. 52-гадовы экстрэмал на ўзлётна-пасадачнай паласе авiarома разганяў свой незвычайны транспартны сродак да 113 кіламетраў у гадзіну. Калёска мужчына абсталёваў коламі ад гоначнага карта і дзвума рухавікамі. Адзін з іх ён узяў ад верталёта, а другі — ад матацыкла. Характэрна тое, што для брытанца цяперашняе дасягненне не стала першым: ён і раней ужо спрабаваў разганяць магазінны рэкавіт. Пры гэтым ён прызнаўся, што раней ніколі не адчуваў страху, разганяючыся на калёсцы, але ў гэты раз сапраўды спахоўся. Аднак вырасьці давесці справу да канца.

«БУРГЕРМЕН»

Для 57-гадовага Гары Сперла з Фларыды бургеры — гэта не толькі смачная ежа з фаст-фуду, але таксама сімвал развіцця амерыканскай культуры. Менавіта культ бургераў стаў прычынай стварэння першага і адзінага ў свеце музея гамбургераў «Бургербілія», які ўжо 23 гады функцыюе ў доме гэтага аматара.

Кожны месяц музей паўняецца новымі экспанатамі, якія праслаўляюць гамбургеры і падкрэсліваюць іх значэнне ў гісторыі развіцця поп-культуры ЗША. Для дэкарыравання свайго дома Сперл выкарыстаў калекцыйныя прадметы, прадстаўленыя ў яго музеі: тэлефон-бургер, ляпма ў выглядзе чызбургера і ложак ручной працы ў выглядзе гамбургера з маленькімі падушкамі-гамбургерамі. Таксама ў яго ёсць унікальныя дыяналі з бургерным дыяналікам, музычныя шкатулкі ў форме гамбургераў, гумкі, гадзіннікі, попельніцы і сотні магнітаў. Гары не толькі пачаў збіраць калекцыю бургер-рэчаў, але і распрацаваў свой брэнд, пад якім ён выпускае бургер-прадукцыю. На сёння ён ужо выпускаў Harley Davidson у выглядзе гамбургера і бургер-веласіпед, колы якога — колёсы цыбулі, а руль выкананы ў выглядзе марынаваных агуркоў.

Нягледзячы на тое, што Сперл быў нараджаны ў Германіі, ён любіць усё амерыканскае. Ён прызнаецца, што ў яго ёсць невялікія праблемы з узроўнем халестэрыну ў крыві, але гэта не прымушае яго адмаўляцца ад штодзённай порцыі «смачных гамбургераў».

ШЧАНЮК ЗА ДВА... МІЛЬЁНЫ ДОЛАРАЎ

У кітайскай правінцы Чжэцзян шчанюк прададзены за 12 мільёнаў юаня (больш за 1,9 мільёна долараў ЗША).

Жыхар Чжэцзяна, які займаецца разведзеннем тыбецкіх мастыфаў, распаўў у інтэр'ю мясцовай газеце, што новым уладальнікам шчанюка залацістай афарбоўкі, які можа лічыцца самым дарагім сабакам у свеце, стаў кіраўнік будаўнічай кампаніі з Цзінда. Паводле слоў заводчыка, яшчэ аднаго такога ж шчанюка, але рыжкага колеру, ён прадаў за 6 мільёнаў юаняў (каля мільёна долараў). Такая высокая цана шчанюка, па яго словах, тлумачыцца тым, што чыстапародны тыбецкі мастыфаў сустракаюцца гэтак ж рэдка, як і панды, якія з'яўляюцца нацыянальным здабыткам Кітая.

Тыбецкія мастыфы, якія лічацца справядна кітайскай пародай, на працягу многіх гадоў маюць званне самых дарагіх сабак у свеце. Так, папярэдні рэкорд кошту належаў прадстаўніку гэтай пароды, прададзенаму ў 2011 годзе за 10 мільёнаў юаняў (каля 1,5 мільёна долараў).

Падрыхтаваў Іван КУПАРВАС

Факт

КАНТРАБАНДА... ДЛЯ АЧЫСТКІ БАСЕЙНАЎ

Віцебскімі мытнікамі канфіскавана незвычайная кантрабанда: буйная партыя хімічных сродкаў французскай вытворчасці для ачысткі басейнаў.

— Аўтамабіль «Вольва» з грузам рухаўся з Латвіі ў Расію праз пункт мытнага афармлення «Урбань». Мяркуючы па документах, везлі сульфат магнію, а на самой справе — больш як дваццаць найменш хімічных сродкаў для ачысткі басейнаў у асартыменце. На хітрасць фірма-перавозчыка пайшла для таго, каб значна знізіць мытную пошліну, — паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў мытні.

Груз папярэднім коштам больш як 2,2 мільярда рублёў канфіскавалі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

РТУЦЬ ПРЫ КАЦЕЛЬНІ

У вёсцы Чачкава Мінскага раёна на складзе пры кацельні была знойдзена ртуць.

Напачатку старшы майстар, які прыбіраў у памяшканні, паведаміў пра знаходку металічных шарыкаў і шасці прыбораў з ртуцю, а ў выніку ўсё скончылася зборам, апроч названых прыбораў невядомай маркі, 5 кілаграмаў чыстага вадкага металу і 60 кілаграмаў ахдоў, якія таксама змяшчалі гэты метал. На месцы выратавальнікі Мінскага раённага падраздзялення МЧС выявілі, што на земляной падлозе сапраўды праліта ртуць. Доступ у памяшканне абмежавалі, месца агарадзілі. Роботніцкі службы хімічнай і радыяцыйнай аховы Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння правялі замеры пароў металу ў паветры. Перавышэнне дапушчальнай канцэнтрацыі было ў 2,5 раза. Ртуць і забруджаны грунт забралі для далейшай утылізацыі. Паўторныя замеры ніякіх перавышэнняў не паказалі.

ДАРОГА ДАЛЕКА, МЕНЮ — ПОСНАЕ

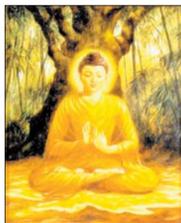
Беларуская чыгунка пашырляе меню пасных страў у вагонах-рэстаранах.

Да заканчэння Вялікага посту ў вагонах-рэстаранах цягнікоў пасажырам, апроч традыцыйных фірмовых страў, будучы прапаноўваць спецыяльнае паснае меню. Як паведамілі ў прэс-цэнтры магістралі, дарожныя рэстаратары прапануюць асартымент страў, у якіх выключна тлушчы жывёльнага паходжання — салаты з агароднін, перац, фаршыраваны агароднін, вараную і смажаную бульбу з грыбамі, розныя кашы, грыбную салатку і інш. Дэсертнае меню замест пірожных прапануе вялікі выбар садавіны і сокаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Даты Падзеі Людзі

623 год да н.э. — адно з паданняў абвяшчае, што ў такі ж дзень 623 года да Нараджэння Хрыстовага ў прыгожым садзе, сярод кветак, пад спеў птушак нарадзіўся Сідхартха Гаўтама, індыйскі прынц, які пасля пераўвасаблення атрымаў імя Буда (літаральна «той, хто абудзіўся») і стаў заснавальнікам новай рэлігіі. Шмат гадоў індыйскі прынц Сідхартха Гаўтама шукаў шлях збавення чалавека ад пакут, пакуль свядомасць яго не прасвятлела. «У гэтым свеце ўсё тленнае, апроч праўды, — павучаў гістарычны заснавальнік будызму. — Шлях да выратавання чалавека ляжыць праз яго ўласную дасканаласць». Буда падкрэсліваў, што з'яўляецца не Богам, а толькі настаўнікам для тых істот, якія вырашылі самі прайсці шлях, дасягнуць абуджэння і спазаць ісціну і рэчаіснасць такімі, якія яны ёсць. Ён шмат падарожнічаў па даліне ракі Ганг у цэнтральнай Індыі, прапаведуючы сваё вучэнне самым розным людзям — ад арыстакратаў да ігоў, у тым ліку прылічымым саперніцкіх філосафіяў і рэлігіяў. Яго рэлігія была адкрыта для ўсіх рас і класяў і не мела ніякай каставай структуры. Ён заснаваў суполку будзійскіх манахаў і манашак («Сангха»), каб захаваць вучэнне пасля таго, як пакіне гэты свет. У 80-гадовым узросце Буда Гаўтама вырашыў зрабіць гэта. Ён быў крэміраваны, а яго астанкі (мошчы) былі падзелены на восем частак і ляжаць у падыму спецыяльна узведзеных ступ (надмагільных пірамід). Будызм найбольш распаўсюджаны ў Тыбеце, М'янме, Тайландзе, Шры-Ланцы, Камбоджы, Манголіі, В'етнаме, Карэі, Кітаі і Японіі. На

тэрыторыі Расіі ён быў распаўсюджаны ад Каўказа да Сахаліна.

1872 год — у Пецярбургу выйшла ў свет першае рускае выданне «Капітала» К. Маркса (першы том) у перакладзе Любавіна, Лапаціна і Даніельсана. Цэнзура недаацэннае рэвалюцыйнае ўздзеянне кнігі, напісаўшы ў заключэнне: «Нямногія працягаюць, а яшчэ менш зразумюць яе». Сам К. Маркс напярэдадні выхаду першага тома «Капітала» пісаў, што гэта «самы страшны снарад, калі-небудзь пушчаны ў галаву буржуа».

1943 год — у ЗША ўпершыню ўбачыла свет «дзіцячая казка для дарослых» Антуана дэ Сент-Экзюперы «Маленькі прынц». Ён пісаў гэтую кнігу ў Нью-Ёрку летам і восенню 1942 года. Пісаў па начах, адмерваючы час званкамі сябрам і літрамі чорнай кавы. «Ён валодаў уладай не толькі зачароўваць дзіцяці, але і пераконваць дарослых, што яны — такія ж сапраўдныя, як героі чароўных казак», — успамінаў яго сябар Леон Верт. — «Сент-Экзюперы да канца жыцця так і не расставіў з дзіцтвам». Самая светлая казка сусветнай літаратуры і сярэдзіна самай страшнай сусветнай ваіны — мабіль, у гэтым ёсць сумная заканамернасць. У акупаванай Францыі ў той час яе надрукаваць не маглі. На французскай мове гісторыя з'явілася толькі праз тры гады. Але яе аўтар ужо не даведаўся пра гэта: Антуан дэ Сент-Экзюперы прапаў без вестак у 1944 годзе ў час разведвальнага палёту на самалёце.

Было сказана

Янка КУПАЛА, народны паэт Беларусі, публіцыст:

«Ты жыўся з намі, бацькаўскае слоўца, Як бы карань з дрэвам, як бы з небам сонца».

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.26	19.58	13.32
Віцебск	6.13	19.50	13.37
Магілёў	6.16	19.48	13.32
Гомель	6.15	19.43	13.28
Гродна	6.41	20.13	13.32
Брэст	6.44	20.11	13.27

Месяц

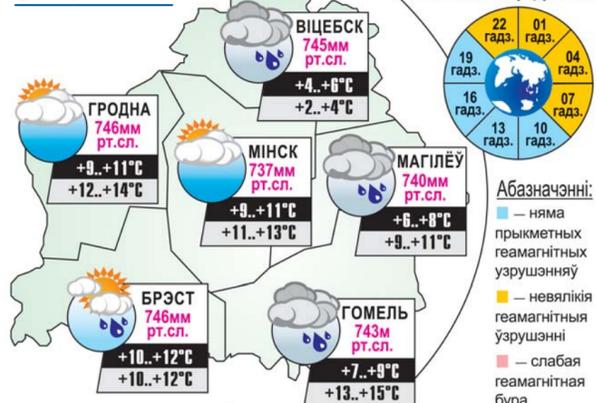
Першая квадра 7 красавіка. Месяц у сусор'і Рака.

Імяніны

Пр. Алы, Ганны, Ларысы, Васіля, Гаўрылы, К. Юліі, Дзяніса, Максіма, Севярына.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

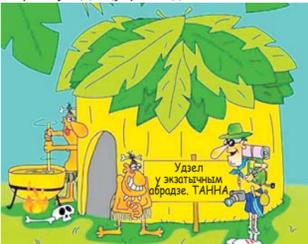
- Вось ваш зуб, хворы.
- Вось вашы падлакотнікі, доктар.

Была сёння ў псіхолага. Распавяла яму пра сваё жыццё... Дык, бедны, расплакаўся. Ледзь супакоіла.

— Дык для цябе, атрымліваецца, піва даражэй, чым я?!
— Не, піва атрымліваецца танней, чым ты.

Ад ведаў яшчэ ніхто не паміраў. Хоць шкілет у кабінце біялогіі насцярожавае.

Калі чалавек табе зрабіў зло — дай яму цукерку. Ён табе зло — ты яму цукерку. І так да таго часу, пакуль у гэтай пачвары не разавяцця цукровы дыябет!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПІКОВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СПЛАНЕСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавчая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (гэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзялення за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродна: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; прыёмны тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zvyazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 21.616. Індэкс 63850. Зак. № 1506.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
7 красавіка 2014 года.